

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

Бүгэдэ арадай сонин

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-һээ гарана

ДУХЭРИГ

№19 (268)

2002
май
9
Четверг
№52
(20562)

Хабарай
хүүл хүхэ
луу
харын
27
гарагай
5

АГУУ ИЛАЛТЫН ХАЙНДЭРӨӨР!

ХҮНДЭТЭ НЮТАГААРХИД!

ад Республикын Правительствын зүгнөө, ырынгөө зүгнөө таанадые гайхамшаг рөөр - Агуу Илалтын Үдэрөөр зүрхэ нээ халуунаар амаршална!
Эдэ огто үзэгдөөгүй арадай баатаршалга, ш ошохогүй гашуудал хүн түрэлтэнэй алда хэтэ мүнхэдөө үлэхэл.
най жэлнүүдтэ хэды ехэ юумэн үзэгдөөб эр тэбэрин, баатарай үхэлөөр уналга, н баяр, гэдэргээ сухарилга урагшаа гын эршэ...
б үндэһэ яһатан ээм ээмээ нийлүүлэн, нэгэ эрлэхг нягта алхалаа. Иигэжэ олон арадуудай хани барисаан Агуу Илалта үүлэлсээ ха юм.
Манай республикашые немец фашизм бута сохилгодо хубитаа нэрэгтэй солотойгоор оруулаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ

Буряадайманай 120 мянган хүбүүд болон басагад Эхэ ороноо хамгаалаа. Тэдэнэй 40 мянганиинь гэртээ бусаагүй. 60 мянган сэрэгшэд эрэлхэг габьяагайнгаа түлөө орден болон медальнуудаар шагнагдаһан, 37 баатар Советскэ Союзай геройнууд, 11 сэрэгшэд Алдар Солын орденой дүүрэн кавалернүүд болоһон.
Түүхын хэшээлнүүдые мартажа болохогүй. Арадай баатаршалга зоной зүрхэ сэдхэлдэ хэтэ мүнхэдөө үлэхэл!
Танкнууд, самолёдууд диилээ бэшэл. Хүнүүд илаа! Үнгэрхэн дайн тухай, арадай баатаршалга тухай дурасхаал үетэнһөө үетэндэ дамжуулагдан, хэтын хэтэдэ мүнхэ байхал!
Агуу Илалтын хайндэрөөр, хүндэтэ нүхэд! Дайнай ара талада габьяа харуулһан ветерануудта доро дохиноб.

Буряад Республикын Президент Л.В.ПОТАПОВ.

ХҮНДЭТЭ ВЕТЕРАНУУД!

Хүндэтэ Буряад оронго ороноо хамгаалгын дайнда туйлаһан Агуу 57 жэлэй хайндэрөөр эрлэхг амаршалнаб. Жэлэ үгэ манай республикын 120 мянган эрлэхг хүбүүд, басагад Эхэ ороноо хамгаалһан, олонхинь ами наһаяа үгэһэн байна. 60 мянган нютагаархиднай орден, медальнуудаар шагнагдаа, 37 хүн Советскэ Союзай Геройн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн. 11 сэрэгшэ Алдар Солын орденой дүүрэн кавалер болоһон габьяатай. Үндэр ехэ баатаршалгын түлөө доро дохинобди!
Байлдаануудта унашадта жэшээгүй ехэ үритэйбди. «Ветеранууд тухай» Хуули дүүрэн хэмдэнь бэелүүлхэ талаар ехэ ажалтайбди. Хүн түрэлтэнэй түүхын эгээн шуһата дай гаража гараһан зон

зориг, баатаршалга, дууһашагүй тэсэбэри мэтын эгээн хайн хайхан шанараа элирүүлээ. Фашизмые хүнөөлгэжэ Буряад ороной сэрэгшэд сэгнэшгүй хубитаяа оруулһан юм. Дайнай үгэ манай республикын 120 мянган эрлэхг хүбүүд, басагад Эхэ ороноо хамгаалһан, олонхинь ами наһаяа үгэһэн байна. 60 мянган нютагаархиднай орден, медальнуудаар шагнагдаа, 37 хүн Советскэ Союзай Геройн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн. 11 сэрэгшэ Алдар Солын орденой дүүрэн кавалер болоһон габьяатай. Үндэр ехэ баатаршалгын түлөө доро дохинобди!
Байлдаануудта унашадта жэшээгүй ехэ үритэйбди. «Ветеранууд тухай» Хуули дүүрэн хэмдэнь бэелүүлхэ талаар ехэ ажалтайбди. Хүн түрэлтэнэй түүхын эгээн шуһата дай гаража гараһан зон

бури дулаахан анхаралда, туһа хайрада, хүртэхэ эрхэтэй.
Россига болон республикадамнай мүнөө үгэ боложо байһан хайн талын хубилтануудые бидэ мэдэрнэбди.
Эгэ хубилтануудай саашадашые үргэлжэлхын, хуудал байдалайманай тогтууритай, хайн болохын тула бидэ бүхы арга шадалаа элсүүлхэбди. Тэрэ дайнда бүхы совет арадай бата нэгдэлтэй, Эхэ орондоо үнэн сэхэ байһанай ашаар илаабди. Иймэл эрхим шанар шэнжэ мүнөө үгэ хүсэ ехэтэ, баян Росси байгуулха хэрэгтэй. Араг түмэндөө эшигнэбди.
Хайндэрөөр, хүндэтэ ветеранууд, манай Буряад орондо ажаһуушаг!
Буряад Республикын Арадай Хураай Түрүүлэгшэ М.И.СЕМЕНОВ.

Дамба ЖАЛСАРАЕВ

Байлдаан соогуур таанарнай Баатарлигаар дабшажа, Орон нютагайнгаа нэрые Улам гээшэнь үргэбэт. Баһа бидэнэр - нютагай зон Байдалашые, ажалаашые

Танай зоригоор жэшээлхые Тангаригланабди хүшөөдүжэ! Нютагтаа нэрээ нэрлүүлжэ, Нүхэдэйнгөө гунда ябанат гэжэ Таанараа бидэ тоолонобди, Танайнгаа үррда дохинобди!

ХҮНДЭТЭ НҮХЭД!

Эрхим хүндэтэ ветеранууд, ара талын ажалшад! Манай арадай эгээл сэлмэг, хүндэтэй хайндэр болохо Илалтын үдэр эрбэ.
Манай зүрхэндэ, дурасхаалда энэ хайндэр хадуугданхай. Эхэ оронийемнай, мүн бүхы дэлхэйе фашис булимтарагшадһаа абарһан эсэгэнэрэймнай, үбгэ эсэгэнэрэймнай баатаршалга үе саг соошые мартагдахагүй.
Хүндэтэ ветеранууд, энэ үдэр бидэ үшөө дахин таанадаа хүндэлжэ байһанаа мэдүүлнэбди. «Амицы домог», Эхэ оронийнгоо омогорхол болоһон, Россингаа эрхэ сүлөөе, үхибүүдэйнгээ, аша зээнэрэйнгээ ерээдүйе хамгаалһан сэрэгшэдтэ доро дохинобди.
XX зуун жэлэй эгээл ехэ шуһа адхаһан дайнда туйлаһан манай Илалта ород буугай хүсэ харуулаа бэшэ, мүн фронтнуудта дайлагдаһан, ара талада хүдэлһэн совет зоной эрлэхг зориг гэрэллээ бшуу. Ами наһаяа үгэһэн, наһа бараһан, мүн мүнөө ажаһуужа байһан хэдэн миллион совет эрхэтэдэй эрлэхг баатаршалга хадаа эб найрамдалта ажабайдалай түлөө үндэр эрмэлзлэй, Эхэ орондоо үнэн сэхэ байлгын, аша габьяагай, ажалай баатаршалгын жэшээ боложо, баярые хүргэн байһан мүнөөнэй үетэндэ хадуугдаха байха.
Хүндэтэ ветеранууд, хайндэрөөр бултыетнай амаршала! Илалтын үдэрөөр!
Элүүрэнхэ, эб нэгэн, хайхан сэдхэлтэй, олзотой омогтой хуухыетнай танда, таанарай дутын зондо хүсэ!
Сергей БУДАЖАПОВ, КПРФ-эй рескомой секретарь, НПСР-эй ООД-ой БРО-гой түрүүлэгшэ, России Федерацийн федеральна суглаанай Гүрэнэй Дүүмын депутат.

Хүндэтэ ветеранууд, Жасын таһагай зүгнөө таанадые эгээл ехэ, сэлмэг хайндэрөөр - Илалтын үдэрөөр халуунаар үнэн зүрхэнһөө амаршалнабди!
Мүнөөдэр бидэнэр ами наһаяа хайрлангүй, энэ үдэрые дүтэлүүлһэн таанарай үетэндэ гүнзэгэ мэдэрэлээ, ехэ хүндэлжэ байһанаа элэрхэйлнэбди. Таанарта хайн ажаһуудал хангача асуудалһаа шуһала зорилго мандаа үгы. Республикынгаа бүхы ветерануудта, ара талын ажалшадта элүүр энхэ, гэр бүлэдөө жаргалтай, хайн хайхан ажаһуууһыень хүсэнэб.
Александр КОВАЛЕВ, «РФ-гэй Буряад Республикын Пенсионно жасын таһаг» ГУ-гай эрхилэгшэ.

Хүндэтэ нютагаархид!
Байгша оной майн 17-до Гунзайн дасанай 200 жэлэй ойдо зориулагдаһан бадар үргэлгын телемарафон Ага тосхондо үнгэргэгдэхэнь. Энэ хайндэртэ Та бүгэдэниие урижа байнабди. Эмхидхэлэй комитет.

Эхэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай - хүндэтэ ветеранууд болон ара талын хайндэр Сибирин хүн зон!
Эхэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда манай Илалтын 57 жэлэй ойгоор таанарые үнэн хамгаалһан!
Илалтын үдэр - бүхы арад зоноймнай гол үдэр. Дайнай болоһон фронтнуудта сэрэгшэдэй зориг, ороноймнай ара талада хэдэн зоной ажалай баатаршалга гэршэлһэн эр бшуу.
Илалта туйлаһан армимнай манай Эхэ орондо армийн дайсание Москва шадар болоһон армийн байлдаанда, Сталинградтай байлдаанда бута сохёо. Курск шадар эшээлһэн

фашис сэрэгшэдые үлдөө, тинн Берлиндэ рейхстаг дээрэ Илалтын Туг бодхоожо, Европын арадта эрхэ сүлөө олгуулаа.
Бидэ таанарые хүндэлдэгбди - Илагшадай үетэниие!
Бидэ холдоо совет сэрэгшэдэй Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө хамгаалан, ами наһаяа үгэһэн Сибирин сэрэгшэдэй баатаршалга сэдхэлдээ хадуун байхабди.
Элүүр энхэ, шанга хүсэл зоригтой, хайн хайхан, ажабайдалдаа баяр зугаатай байхыетнай үнэн сэдхэлһээ хүсэнэб.
Гүнзэгы баяр хүргэн байгша Л.ДРАЧЕВСКИЙ, Росси Федерацийн Президентын Сибирин федеральна округой бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ.

Эхэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хүндэтэ ветеранууд! Хүндэтэ ара талын ажалшад!
Илаанагүй ажаһууһан бүхы нютагаархидаа - хайн үдэнидөө фашис булимтарагшадые амаршалнаб!
Эхэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнуудта нэгтгэшые диилдэггүй юм, тэрэ дайн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн байгаа. «Вставай на огроина!» гэжэ үгэнүүдтэй дуунда сэдхэл эршэ таанар, хүн бүхэнтнай фронт дээрэ, арын фронтнуудын үдэрһөө дүтэ болоот, Эхэ ороноо хүр нүлдэ өөрынгөө хубин хэрэгһээ үнэн үргэһэн байнаб. Эрэлхэг зоригтой эди шэди үдэһэн манай арадай аша туһаар XX зуун жэлэй аймагтай үбшэн - хүн түрэлтэндэ харша

болоһон фашизм үгы хэгдээ. Россингаа анханай түүхые, тэрэнэй аша габьяа, эрэлхэг зориг манай арад хамгаалба гэшээ.
Тэрэ Илалта бидэндэ бэлээр олдоогүй. Дэлхэйн хоёрдохи дайнда ямаршые гүрэн нимэ ехэ хохидол, хандаралгада ороогүй бшуу. Гэбшые арадтай тэсэмгэй байжа, үхэлэ дайнда илаа, олон тоото зоноймнай хэды хюдадабашые, хэды зобобошые.
Шанга хүсэл зориг гансашые байлдаанда хэрэгтэй бэшэ, мүн ажамидалда, шэнэлэн барилгада хэрэгтэй бшуу.
Үшөө дахин Илалтын үдэрөөр таанадые амаршалнаб! Росси дээрэхи тэнгэри ходоодоо сэлмэг байхань болтогой!
Г.А.АЙДАЕВ, Улаан-Үдэ хотын мэр.

ЗДОРОВЬЯ, СЧАСТЬЯ ВАМ!

Разные бывают праздники, но 9 мая - День Победы - особенный. Огромная цена заплачена нашими отцами и матерями, дедушками и бабушками за то, чтобы мы, нынешнее поколение, жили в мире.

6 мая в Центральной городской библиотеке состоялся торжественный обед, посвященный Дню Победы, на который были приглашены женщины-фронтовики и вдовы погибших. Многие из них уже разменяли 8-й десяток. Этим замечательных женщин окружили искренней заботой организаторы праздника: отдел социальной защиты администрации Советского района (зав. - Олейникова Н.С.) и коллектив Центральной городской библиотеки (директор - Цыбенова Р.Ц.).

Ветеранов ждали празднично накрытые столы, выставка книг, посвященная Великой Отечественной войне, красиво оформленный зал, выступления артистов (В. Борисов, Л. Фролова), много добрых и теплых слов и подарки от спонсоров: продукты наборы от ООО «Товарная площадь» (директор - Стрелкин В.В.), торты от ОАО «Хлеб Сибири» (директор - Красикова М.И.) и большой торт «С Днем Победы» от республиканской благотворительной общественной организации «Пища для жизни».

Много слов благодарности прозвучало в адрес организаторов этой встречи. Глубокою благодарностью женщины-ветераны Мяхнова Л.В., Урбан Е.Ф., Шалтыкова М.С., Евсеева М.Ф., Курохтина Л.К. и многие другие выразили начальнику сектора по работе с пожилыми и инвалидами Савченко Тамаре Иннокентьевне. Она на протяжении многих лет помогает решать сложные жиз-

ненные проблемы ветеранов. Вот слова самих ветеранов: «Это наша мама, это настоящий человек», «Отзывчивая, добрая, по какому вопросу ни обратимся - всегда поможет, никогда не откажет»; «Чуткая, внимательная, всегда собирает нас», «Дай бог ей здоровья, счастья от всей души», «Благодарим, побольше бы таких людей».

И в заключение мне, представителю молодого поколения, хочется сказать: действительно, побольше бы таких людей, умеющих по-настоящему любить, дружить, riskовать жизнью и самоотверженно трудиться ради счастья других.

Дорогие ветераны Великой Отечественной войны и труженики тыла, примите наши искренние поздравления с Днем Победы.

Разве важно, сколько лет - важно, что равнодушия в вас нет.

Пусть лицо озаряет улыбка, даже если седина, как снег.

Пусть любовь нерушима, как крепость, пусть не старится сердце вовек.

Возраст этот, ей-богу, ошибка, если молод душой человек.

Пусть не сломят вас невзгоды жизни, мыслями и духом вы сильны.

Здоровья, счастья вам на долгий век! Низкий вам поклон!

С уважением СУХАНОВА О.А.

Хабарай тарилга - 2002

АЖАХЫНУУД ХЭР БЭЛЭДХЭЛТЭЙБ!

Хабар жэлье тэжээдэг гэжэ арад зон хэлсэдэг. Тиймэһээ республикын ажахынуудта хабарай тарилгада бэлэдхэлэй ажал эршэ түгэс ябуулагдан зандаа.

Жэл эрхэ бүри тоно, түлишын, элшэ хүсээнэй, запас хэрэгсэлүүдэй, техникын сэнгүүд нэмэжэ, хүдөөгэй ажалдагта түбэг татана. Энээнһээ гадуур нёдондо эхэ ган гасуур боложо, урзанда таряа хуряалгын эхилхэ үеэр хура бороо, мүн эртын саһан орожо, байдалнь тухашаруудаг хэмнай. Хэдэ тийгэбшье жэл жэлээрээ адли байдаггүй гэжэ таряашад найдаад лэ, хүн зоной бүдүүн хоол болохо орооно таряанай ургасын үндэһэ нуури эдэ үдэрнүүдэ табижа байна гэшэ.

Хэдэ ороо бэрхшээлтэйшье хаань, түлэг эхилхээ байһан хабарай тарилгада ажахынууд хэр бэлэдхэлтэй гэшэб гэнэн асуудалаар хүдөө ажахын ба эдэ хоолой министрэй орлогшо Виктор Васильевич Бубновтой хөөрэлдэһэн байнабди:

- Республикын ажахынууд үршэ хүрэнгөөр 90 процент хангаданхай. Хэжэнгын, Яруунын, Хорин аймагуудай таряашад үр хүрэнгөөр ядалданхай. Ажахынуудта нөөсэлэгдэһэн хүрэнгын ороононой 65 процентнь тарилгын шанарта хүргэгдэнхэй.

Таряа хуряалгада хэрэгтэй тоно, түлишын талаар эрилтэ хэрэглэмжэ 55-60 процентээр хангаданхай. Түлишэ-тоһодолгын хэрэгсэлүүдэе худалдан абалгын талаар Буряадай Правительство болон Президент мүнгэ зөөрөөр туһална. Гадна тэдэ нефтин зүйлүүдээр хангадаг «ЮКОС» компанитай хүнгээлтэйгөөр тоно, түлишэ худалдажа абаха хэлсээ баталһан байна. Тийн нэгэ тоно түлишын түдөө 5 мянга 100 түхэриг түлэхэ хэлсээтэйгээр 4 мянган тоно мүнөөдэрэй байдалаар абтанхай. Мүнөөнэй байдалаар Ивалгын, Захаминай, Загарайн,

Кабанскын аймагуудай ажахынууд хүсэд хүрэхэ түлишэ тоһодолгын хэрэгсэлүүдтэй болонхой.

Хабарай тарилгада техникэ бэлэн болгохо талаар бэрхшээлүүд баһал би. Зарим ажахынуудта запас хэрэгсэлүүд дуталдан зандаа. Мүнөө бүхэ ажахынуудта тоологдожо байһан тракторнуудай 71 процентнь, сеялкэнүүдэй - 77, анзаһануудай - 76, культиваторнуудай 75 процентнь хабарай тарилгада бэлэн болгогдоо. Онсолон хэлэхэдэ, Загарайн аймагай таряашад бүхэ техникээ бэлэн болголын шугамда табинхай.

Министерствын талаһаа тарилгын хүдэлмэринүүдтэ бэлэдхэхэ ажал хүдэлмэрин хойноһоо нарин хиналта бэлүүлэгдэнэ. Хүдөө ажахын министрэй тусхай захиралтаар, тэрэнэй орлогшонор болоод таһагуудай мэргэжэлтэ апрелин 27-ноо эхилжэ бүхэ аймагуудаар ябажа, суулаанууды үнэргэхэ, тинхэдэнь хабарай ажал хүдэлмэрин халуун хаһада ажахынуудай хэр бэлэн болоһонийн элрхэ юм.

Хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдэй үедэ таряашадай хээрэн байра байдалда, тэдэниие эдэе хоолоор хангалгада онсо анхарал хандуулагдаха байна.

Түгэхэдэнь тарилгын болзор тухай хэлэхэдэ, иимэ байна. Нютаг нютагуудта байгааһин эрхэ байдалһаа, мүн уларилай шэнжэһээ дулдыдан тарилга үнэргэгдэхэ хараатай. Юуб гэхэдэ, республикын ехэнхи аймагуудта апрелин тэнгһээ ехэ саһан орожо, хүйтэн уларил тогтонхой. Тиймэһээ майн 5-7-ной үдэрнүүдһээ тарилгын хүдэлмэринүүдэй болзор эрхэ бэшэ хойшолуулагдаба гэшэ.

Эльвира ДАМБАЕВА.

ТАЛЫН-БУЛАГАТ ХҮЛГӨӨТЭЙ

Эдэ үдэрнүүдэ Талын-Булагай таряалан дээрэ хүлгөөтэй. Тракторнуудай хүнхинөөн орой болотор замханагүй. Эндэ Александр Цоктоевой хүтэлбэрилдэг звено хабарай тарилгада оробо гэшэ. Имагтал эндэхэ таряалан дээрэһээ Сэлэнгын районой Карл-Марксын нэрэмжэтэ колхоз орооһото ургамалуудай баян ургаса абадаг юм. Мүнөө жэл тус звено мянга гаран гектар талмайда таряа тариха түсөбтэй. Хэзээ хэзээнэйхиһээ бэлэдхэлтэйгээр тарилгын ажалда хам оробо. Тоно-түлишын болон үршэ хүрэнгын

талаар гүйсэд хангаданхай юм. Мүн запчастынууды олондой.

Колхозой хоёрдохи звено Дээдэ-Полевой гэжэ газарта ажаллана. Нина Цыреновна Данжеевагай хүтэлбэри дор механизаторнууд гол түлэб тэжээлэй орооһото ургамалууды тарина. Мүн лэ мянган гектар талмай тэдэнэй мэдээдэ юм. Гадна 200 гектар дээрэ донник тарихаар хараална. Шэмэтэ энэ тэжээлээр силос дараха юм.

Николай НАМСАРАЕВ.

М.И. СЕМЕНОВ - кандидат в депутаты Народного Хурала Республики Бурятия

На общем собрании коллектива ОАО МРА «Джидинскфрам» (г. Закаменск) кандидатом в депутаты Народного Хурала Республики Бурятия выдвинут нынешний Председатель ликанского парламента М.И. Семенов. Выступившие в поддержку кандидатуры М.И. Семенова по Холтосонскому избирательному округу № 12 генеральный директор ОАО МРА «Джидинскфрам» А.И. Жаркой, начальник ремонтно-механического завода В.В. Клопов, рабочий С.П. Климов и другие отметили, что трудовая деятельность кандидата тесно связана с Республикой Бурятия, где он проработал 23 года, начиная с горнообъемного комбината, а последние восемь лет возглавлял комбинат. Им руководством М.И. Семенова были проведены основные работы по реконструкции предприятия, внедрению новых технологий в развитии социальной сферы, налаживанию шефских связей с сельчанами.

Основательное проработал М.И. Семенов и как депутат Народного Совета СССР. Дважды - в 1994 и 1998 годах избран депутатом Народного Хурала Республики Бурятия.

Инициативу горняков поддержали коллектив центральной больницы и группа избирателей с. Санага.

В РАМКАХ НАЦИОНАЛЬНОГО КОНГРЕССА

8-12 апреля 2002 года в Москве, в Российской академии государственной службы при Президенте Российской Федерации состоялся IX Российский национальный конгресс "Человек и лекарство" и выставка современных лекарственных средств, новых информационных технологий, изданий медицинского назначения и специализированных изданий. Научная часть конгресса включала пленарные доклады, активные лекции, симпозиумы, дискуссии, клинические разборы, семинары, расширенную образовательную программу в виде лекций для практикующих врачей, которые проводили известные ученые-медики России, Германии, США, Великобритании, Польши, а также организаторы здравоохранения России. В рамках конгресса были организованы школы для практикующих врачей, медицинских сестер, фармацевтов. Одновременно три дня подряд устраивались конкурсы научных работ молодых ученых по специальностям: кардиология, офтальмология, урология, реаниматология и интенсивная терапия, онкология и онкогематология, провизоров, а на четвертый день - конкурс студенческих работ по теме: фармакотерапия основных заболеваний человека. По специальности урология, наряду с молодыми учеными из Москвы, Томска, Екатеринбурга, Челябинска, Нижнего Новгорода, Барнаула, выступили и наш земляк, научный сотрудник института общей и экспериментальной биологии СО РАН, кандидат медицинских наук Цыренжапов

ЗАНШАЛТА МҮРҮСӨӨН АГУУ ИЛАЛТЫН 57 ЖЭЛЭЙ ОЙ ЗОРЮУЛАГДАБА

Апрель харын һүүл багаар Эрхүү хотодо «Локомотив» бүлгэмэй бааза дээрэ 20 бэрхэ шатаршад Зүүн Сибириин хотонуудһаа, нэрлэбэл (Тайшет, Братск, Усолье, Северобайкальск, Улаан-Үдэ, Эрхүү) сутларжа, Зүүн Сибириин түмэр замай шангуудта хүртэхын түлөө мурьсөөндэ хабаадаба. Энэ мурьсөөн гурбан үдэрэй туршдаа шанга тэмсэдэ үнгэрбэ. Тийгэжэ абажа боломоор 7 очко абажа, локомотив-вагон заһабарилгын заводой шатаршан В.Агафонов нэгэдэхи нуури эзэлэ.

Харин шангай хошуурида мүн энэ энергетик П.Кликунов һүүлшын хэдэй заводой шатаршад дунгууды харуулаха командараа Зүүн Сибириин түмэр замай хоёр чемпионнууд юм. Энэ заводой спортивная команда (даргань В.Д.Филатов) ажалһаа дулдыдана. Илаалта туйлагшад мурьсөөн бүлгэмэй Агууехэ Илаалтын 57 зорюулагдаба.

В.ТАМБРАЕВ

Н БАЛБАРИТ ажахые хүтэ... Уларидаха гэгэ... харюусалга... эрилтэ эк... юм даа. Э... жэлдээ а... дүүрээ г... буйр хүйтэ... уелашье, ху... бабарай хаһада... эдээнэй салги... байдаг зу... найхандашье... тасын, алим жэм... баан хэш... алтан намарта... ютагай ажалш... замхадаггүй б... районой Г... XIX партсез... тийн рай... Ленинэй нэ... холзуудай т... Ононой туй... колх... барилгашан... на эхин эм... ариар, шалгал... тийн түрүүлгэ... татайгаар хүд... болон аж... Найданов т... эмни.

Агуу Илалтын 57 жэлэй ой

Тиин 1946 оной апрель харда Д.Б.Найданов сэрэгэй албанһаа табигдаад, нютагаа бусажа эрээ һэн.

ХАМТЫН АЖАЛАЙ
ЖОЛОО
БАРИХАДАА...

ЭРЭ ХҮН хадаа наһанайнгаа угалза хээнүүдые хубингаа табисуураар эхэдэг гэшээ. Сэрэгэй албанһаа табигдаһанайнгаа һүүлээр Дондок Найданов түрэл колхоздоо жэлэй турша соо хонишодой бригадираар ажаллаба. Удаань дүрбэн жэлэй хугасаа соо тэрэ Агын районной комсомолой комитетэй нэгдэх секретаар, ВЛКСМ-эй округкомой таһагы даагшаар хүдлөө һэн.

1951 ондо Д.Найданов Эрхүүгэй хоёр жэлэй юридическэ хургуулида хурахаа ороод, тэрэнэ дүүргэхэдээ, юрист мэргэжэлтэй болобо.

Партийн ЦК-гай сентябрийн (1953 он) Пленумэй «Хүдөө ажахы хүжөөх хэмжээнүүд тухай» тогтоол бүхы оронойнай арад түмнэй ажабайдалда тон ехэ үүргэтэй байһан түүхэтэй. Энэ Пленумэй уряагаар гуша мянгатанай тоодо орожо, Дондок

шагнагдаһан байгаа. Тэднэй дунда түрүүлэгшэ ябаһан миннишы энгэртэ Ажалай Улаан Тугай орден яларһан юм. Тиин 1992 оной зун колхозой 60 жэлэй ойн һайндэр боложо, баярай суглаан дээрэ намда «Хүндэтэ колхозник» гэнэн нэрэ ээргэ олгоод, үнэмшэлгэ, тэмдэг барюулхадань, үнэнхэ зүрхэнһөө баярлаа, уяраашы һэм даа. Юрэдөөл, Гүнэй нютаг ажалайн үргэн харгын эхин болоһон юм, - гэж ажалай ветеран дурсана.

ХАБАРОВСК хотодохи Дээдэ партийна хургуулида дүрбэн жэл соо хуража гарахадаа, Дондок Найданов олоһон эрдэм мэдэсээ олоной аша туһада, Эхэ оронойнгоо халбаран хүжэхын түлөө сүм элсүүлхы хүсэжэ ябаа һааб даа. Тиин партийн Агын округкомой нэгдэх секретаар Н.Г.Макаров тэрэниие дууджа, Могойтын районной Зугаалайн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр хүдэлхыен дуралхаа һэн.

Түрүүлэгшын ажалтай яһала танил болоһон Дондок Боролдоевич ажахынгаа экономико хүжөөлгэдэ гол анхаралаа хандуулхаһаа гадна, зоной хуудал байдалы

хабаадажа, Союзуудай байшангай Колонно зал соо түрүүшынгээ концерт табихадаа, программаны найшаагдажа, Кремлин Сьезднүүдэй ордоной тайзан дээрэ бэлиг шалабаряа харуулхадаа, мүн лэ шалгараа һэн. Эдэ амжалтануудайн түлөө Хара-Шэбэрэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Б.М.Мажиева, партийн Агын округкомой секретарь Н.Ж.Жугдурава, Зугаалайн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Д.Б.Найданова РСФСР-эй Соёлой министрствын, КПСС-эй Шэтын обкомой Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаһан юм.

ШЭТЭ МОЖЫН урда захадань Ононой районной зүүн хубида оршодог суута Таринн нуурнуудай който эрьсэр хабтайһан нютагуудаар хуурижаһан «Гигант» колхоздо Д.Б.Найдановай эбтэй этэй бүлэ 18 жэл соо ажаһууһан, ажаллаһан байгаа.

Томо ехэ колхозой түрүүлэгшэ Б.Б.Базаровой урихадань, энэ нютагта зөөжэ ерээд, ажахын дарханай ажал ударидаа һэн. Дүй дүрцэлтэй түрүүлэгшын тэрэл жэлдэ наһанайнгаа амаралтада гарахадань, арба гаран жэлдэ орлогшонь ябаһан Урда-Ага нютагай Николай Ешевич

ЭХЭ, ЭСЭГЫНГЭЭ
НАНГИН БУРГААЛААР

Түрэл нютагтаа түрүү зэргэтэй

дивизиин (командирын полковник Бурмистров) 143-дахы полкын (командирын подполковник Гришин) бүридэлдэ оруулагдажа, минометно батальонд наводчигоор дайлагдахадаа, фронтын түрүү шэглэлдэ холодоо ябалсаа.

Хоёр метр шахуу үндэр томо бэтэй, хурса хёрхо харасатай, шуран солбон залуу сэрэгшэ Дондок Найданов эрэлхэг зориг харуулжа, командованиин зүгһөө магтаал найшаалда хүртэдэг байгаа.

Хэдэн нарын урда тээ Октябрийн хубисхалай үлгы хотые дайсанай хүрээлэлгээ гаргаһан Ленинградтай фронтын сэрэгшэд немец фашистнуудые үлдэн намжаа, Финскэ тохойдохы ехэ порт Выборг хотые зунай тэн багта сүлөөлөөд, Ахамад командалагшын Баярай тэмдэгтэ хүртөө һэн. Саашадаа Балтийн далай шадархи республикануудай газар дайдые, хото городууд ба хүдөө тосхонуудые немец булмтаргаһадаа сүлөөлһөн байгаа. 700 мянга гаран сэрэгшэдтэй хэдэн немецкэ армийа бүридлэн «Север» гэнэн ехэ бүлэглэл эндэ манайхитай добтолгодо эсэргүүсэжэ байһан юм. «Прибалтикийн добтолхы ябуулга» гэжэ нэрэтэй «Сталиной 10-дахы сохилто» Курляндийн хахад арал дээрэхи Тукумс-Лиенай хотонууд шадар немец сэрэгшэдэй 33 дивизиние бүхэлэн хүрээлэлгээр амжалтатайгаар түгтсөө бэлэй.

Тарту хотын дэргэдэхи голой саада бэдээ гараад байтараа, баруун хүлөө, талаан болоходо, хүнгэхэнөөр шархатажа, дивизингээ хээрн медсанбалта хахад нара соо хэбтэжэ, аргалууһан байгаа. Эхэ, эсэргэнгээ буянгаар амиды үлхэндөө баярлажа, өөһдынгөө частыда бусаа һэн.

Илалтын үдэрые - 1945 оной майн 9-ниие Курляндийн хахад аралай ой соо угтаа бэлэйбди. Туйлай ехэ баяр болоо һэн даа. Энэ үдэрые мүнөөшые болотор элхэнээр ханагшаб, - гэжэ Дондок Боролдоевич гал дүлөөр соробхилһон хүрөөтэ үе сагта үнгрһэн залуу наһаа дурсана.

Боролдоевич Найданов Гүнэй нютагай XIX партсездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр 1953 оной ноябрьда хунгагдаа һэн. Гүнэй хадаа ажалша бэрхэзонгой, элдин баян нютаг юм даа. 28 наһатайдаа эндэ ерээд, тэбхэр долоон жэл соо түрүүлэгшээр хүдэлхэ үеднэ хэрэгын урагшатай ябаа.

Хонин хүрэгэйнгөө шанар шэнжые үндэһөөрнэ хубилгажа, меринос үүлтэрэй хонидые бин болгохо зорилготой ажал ябуулагдаһан юм. 1956 оной зун СССР-эй Хүдөө ажахын министрствын комиссиин шиндхэбэрээр «Забайкалийн нарин ноогото» хонидой шэнэ үүлтэр бин болгодоо һэн. Тиигээжэ Шэтын областини 3 колхоз, 3 совхоз, тэрэ тоодо Могойтын районһоо «Коммунизм», «Россия», Агын районһоо XIX партсездын нэрэмжэтэ колхозууд шэнэ үүлтэрэй нарин ноогото хонин бин болголсоһон түүхэтэй. Областини мал ажалай туршалгын станциин эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат, харин мүнөө Сибириин Мал ажалай эрдэм-шэнжэлгын ба проектно-технологическа институтай директор, ВАСХНИЛ-ай гэшүүн-корреспондент, профессор М.Д.Чамуха шэнжэлхы энэ ажалые хүтэлбэрлөө һэн. Эдэ жэлнүүдтэ тус ажахы СССР-эй Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ (ВСХВ) таба дахин хабаадаһан байгаа. 1956 оной намар Дондок Боролдоевич наһанайнгаа нүхэр Цыпылмаатааа түрүүшынхиез выставкэдэ ошожо, ехэ юумэ хараа, үзөө бэлэй. Тиин 1958 ондо колхоз ВСХВ-гэй II шатын дипломоор, ГАЗ-51 түхэлэй ашаанай машинаар шагнагдаа һэн. Ажахын дарга Д.Б.Найданов Бүхэсоюзна выставкын Томо ба Бага мүнгэн медальнуудаар тэмдэглэгдэ бэлэй.

Колхознигуудаймнай габшагай, шэнжэлхы ажалые парти, правительство үндэрөөр сэгнэжэ, 14 хонишод, мэргэжэлтэд, хүтэлбэрлэгшэд, тусхайлбал, Жамсаран Гомбожабон, Дулмажаб Дамбаева, Маюр Болотов, Дугаржаб Намтаев, Хандажаб Намжилова болон бусад СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1957 оной декабрийн 14-нэй Зарлигаар орден, медальнуудаар

хайжаруулгада горитой мүнгэ зөөри номолдог, гаргашалдаг бэлэй. Ушарын гэбэл, хүн хадаа гансал гэдэй садхалан ябахын тула ажал хэдэг бэшэ ха юм даа. Ажал соёл хоёрой жэгдэ алхабал, бүхы юумэн урагшатай байдаг. Тиммээ соёл, болбосорол, физкультура ба спорт али тэгшээр хүжөөбөл, залуушуулые хүдөө нютагуудта түбхинүүлэн хуурижуулжа болоно гэжэ һайн ойлгодог һэн. Д.Б.Найдановай түрүүлэгшээр хүдэлһэн дүрбэн жэл соо эндэ ехэ капиталына барилга хэдбэ: хоёр дахртай захиргаанай байшан, столово, магазинууд, поликлиникэ, ажахын гэшүүдэй ажаһууха 40 модон гэр, Спортын ордон. 1967 ондо энэ ордон баригдажа, томо ехэ хэмжээгээр (36 метр угатай, 18 метр үргэнтэй, 9 метр үндэртэй) гансал округ соогоо бэшэ, харин область дотороо суурхаа һэн.

Энэ нютагай хүнүүдэй гансал ажалша бэрхэ байханаа гадна, мүн дуулажа, хатаржа зугаалха дуратай байһынь Зугаалай гэнэн нютагайнь нэрэ гэршэлнэ бшуу. 1965 оной эхиндэ ажахын уран найханай бүлгэмэй коллектив Агын арадай филармонийн бүридэлдэ орожо, зонин харалгада хабаадалсаа һэн. Манайхин булгада лауреадууд, дипломантууд болоо бэлэй. Тиин март харда тэдэ хүдөөгэй уран бэлигтэнэй бүхэсоюзна харалгада

Ешеев түрүүлэгшээр хунгагдаһан байгаа. Пур харбалгаар Сеулай Олимпиадал хүрэл медальда хүртэгшэ, дэлхэйн чемпион, Европын гурба дахин чемпион, СССР-эй 5 дахин чемпион, ороной Кубогта олон удаа хүртэгшэ, мүнөө Россин хур харбалгын федерациин президент Владимир Ешеев тэрэнэй хүбүүн юм.

1969 оной эхиндэ «Гигант» колхоз 90 мянган толгой хонитой, 2300 толгой эбэртэ бодо малтай, 500 гаран адуун хүрэгтэй, 200-гаад тэмээтэй байгаа. Үргэн ехэ талмай дээрэ орооһо таржа ургуулжа, үндэр баян ургаса хуряжа абадаг һэн.

Дондок Боролдоевич Найданов хорёод жэлдэ элдин баян Таринн нютагай «Гигант» колхоздо инженер-барилгашанаар, партийна эхин эмхини секретаряар, шалгалтын комиссиин түрүүлэгшээр хүдэлхэдөө, ажахын ашаг олзобө арьбадхадаһан, айнабар ехэ барилга хэдэнь, хэдэн табан жэлэй түсбүүдые колхозой дүүргэхэднэ, соёл, болбосорол, физкультура ба спорт үргэнөөр хүжөөхэднэ, эсэсэй эсэстэ арал зоной ажабайдалай найжархадань, горитой хубитаа орууһан намтартай. Тезд олоной түлөө оролдохоо, бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсээ, мэргэжэл шадбарилга зоний байдал найжаруулгада зориулхаһаа ехэ жаргал байха юм аал!

Д.Б.Найдановай дайшалхы болон ажалай алдар габьяа гүрэнэй хайра шагналнуудаар тэмдэглэгдэжэ, Эсэгэ Ороноо Хамгаалгын дайнай II шатын, Ажалай Улаан Тугай орденууд, олон медальнууд тэрэнэй энгэрые шэмэглэдэг.

Дондок Боролдоевичой үнэр баян бүлэ Улаан-Үдэдэ ажаһуудаг юм. Тэрэ наһанайнгаа инаг хайрата нүхэр - Пүдэнтэ нютагта тоонготой, багшын ажалай ветеран Цыпылмаа Абиудовнатааа найман үхибүүтэй боложо, гарынь ганзагада, хулынь дүрөөдэ хүргүүлһэн, бултынь дээдэ хургуули дүүргүүлһэн юм. Гушаад аша, эзэнэртэй болонхой. Дайнай болон ажалай ветеранууд эхэ, эсэргэнгээ буян элдэжэ, үхибүүдтээ гурбан зөөлнөөр үргүүлжэ байна.

Бата-Мүнхэ ЖИГЖИТОВ, журналист.
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: дайнай ба ажалай ветеран Д.Б.Найданов, Гүнэй кукурузын поли дээрэ.

57-летие Великой Победы

«ПАМЯТЬ, ПАМЯТЬ, ТЫ ЖЕ МОЖЕШЬ, ТЫ ДОЛЖНА»

Сидит напротив меня худенькая, хрупкая на вид пожилая женщина. Голос у нее негромкий, но слова западают в душу, и чувствуешь, какая огромная внутренняя сила таится в ее душе, как молодым огнем загораются ее глаза, вспоминая те далекие, трудные, но счастливые годы молодости. Годы, опаленные войной и послевоенным лихолетьем, годы большой любви, связавшей их судьбы. Об участнике войны, человеке нелегкой судьбы Михаиле Николаевиче Миронове рассказывает его супруга Надежда Никифоровна:

- Миша был пятнадцатым ребенком в семье Николая Осиповича Миронова. Жили они в с. Бурят-Янгуты Осинского района Иркутской области. Родители одним из первых стали членами коммуны. Миша остался без матери в 9 лет, а через три года забрали отца, как «врага народа». Миша вырос у старшей сестры. Летом работал наравне со взрослыми: косил сено вручную, жег хлеб серпом. Чтобы привезти дрова или солому, приходилось пропускать уроки в школе.

Решил после 7 класса оставить учебу, так как надо было помогать сестре Татьяне кормить ее пятерых детей, а также сестренку. Но учителя уговорили его не бросать школу, ежедневно отпускали Мише полбуханки хлеба из школьной буфета.

С октября 1942 г. начинается для него суровая солдатская служба в Монголии. В 17 км от Манчжурской границы стояла их дивизия: строили оборонительные сооружения.

Запомнились ему страшные морозы и пронизывающие до мозга костей зимние ветры в степи, а наши бойцы были в старых шинелях, коммунарках (буденовках), на скудном солдатском пайке.

Несмотря на все это, дивизия находилась в боевой готовности № 1: ложились спать в полной амуниции. Ведь рядом японцы с нетерпением ждали падения Сталинграда, готовые в любой момент вторгнуться в нашу страну с Востока.

Михаила Миронова с его друзьями Румянцевым и Шопоевым командование отправило в Срепенское пехотное училище.

Успешно закончив полковую школу, в звании младшего лейтенанта пулеметного взвода, поехали на Западный фронт. Ехали в товарняке. Сквозняк гулял вовсю. Зато в середине вагона топилась печь - «буржуйка» день и ночь.

В Омске эшелон разделили на

две части: половина была направлена по Южной ветке, другая - по северной, на Ленинградский фронт.

Это был декабрь 1942 г., когда в огненном кольце стонал Ленинград.

Курсантов выгрузили ночью в сосняке, не доезжая до Сивьяина.

Так попали в «коридор»: справа - Ладога, слева - немцы.

Впервые стало страшно и жутко по-настоящему, почувствовали, что это война, смерть. Расположились в сырых блиндажах, где под ногами хлопала вода.

Утром на рассвете, после артподготовки пошли в наступление, освободили рабочие поселки под Мгой. Бои были тяжелые. Особенно цепко держались немцы за Кингисепп.

25 июля 1944 г. форсировали реку Нарву в 4-х км от г. Нарвы.

Продвинулись с боями на северо-запад. Здесь Михаила ранило осколком мины. Лечился в госпитале, в Ленинграде. После госпиталя он попал на II Белорусский фронт.

В течение 4-х месяцев, будучи командиром, готовил к боям молодых бойцов. В декабре 1944 г. снова отправились на фронт. Форсировали р. Наров 19 января и отрезали Кенигсбергскую группировку и вышли к г. Эльбинг 28 февраля.

Командир роты дал приказ лейтенанту Миронову: со своим взводом и переданными ему огневыми средствами оседлать дорогу, и не пропускать отходящих от города немцев.

Миронову были переданы 4 танка Т-34, 3 самоходных (82 мм) пушки, батарея 76 мм пушек, взвод танковых пулеметов.

Всю эту огневую мощь рассредоточили, заняли оборону.

Местность была холмистая, стояло полнолуние. Отправил он дозор и ждет с бойцами появления фрицев. Прибегает с I дозора солдат и докладывает, что на шоссе появилась колонна. Николай Миронов дал команду: «Огня не открывать. Пропустить дозор!»

Вторично прибегает дозорный и докладывает, что слышен с их стороны русский говор.

Когда колонна подходит, командир взвода говорит пароль: «За победу!» Они отвечают: «За Родину!»

Это оказались бойцы 1064-го стрелкового полка. Выходит тут командир полка, подает руку комвзвода Миронову и благодарит

за то, что охраняли бдительно, за их выдержку, за то, что не открыли огонь по своим.

В боях за Эльбинг он получил контузию. Подлечившись в полевом госпитале, вернулся в строй.

Форсировали реку Вислу. На подступах к Даницгу был снова контужен. С тяжкими боями, с большими потерями наши войска взяли г. Даницг 30 марта 1945 г., освободили наших пленных из концлагеря.

После этих боев от дивизии осталось всего 36 человек, где Михаил Николаевич оказался единственным офицером пехоты. Здесь он был снова ранен. Лечился в эвакогоспитале в г. Мариинвендер, в Восточной Пруссии. Здесь и встретил День Победы. Сестры подняли его с кровати, чтобы он посмотрел салют. У всех на глазах были слезы радости.

После выписки из госпиталя лейтенант Миронов поехал в Германию через Польшу. Свою часть нашел на Эльбе, не доезжая до г. Гамбурга.

Здесь вручили ему орден Красной Звезды.

Демобилизовался в августе 1946 г. по ранениям. На груди сверкали два боевых ордена Красной Звезды и множество медалей.

К 40-й годовщине Победы он получил орден Отечественной войны I степени.

Из боевых медалей Михаил Николаевич особенно ценил «Медаль Жукова», а из трудовых - медаль, врученную к 100-летию В.И.Ленина, за трудовые заслуги. После демобилизации получил направление в Улан-Удэ, чтобы поступить в пединститут. Учился на матфаке, но контуженная голова не

выдержала. Сильно больного увез к себе брат Юрий Николаевич. Они с супругой Анной Мардаевной работали в Хурамышинской начальной школе.

Внимание родных, хороший уход и прекрасный климат Хурамыш подняли на ноги Михаила Николаевича. Он очень любил ходить по лесу, по горам.

Райком комсомола сразу обратил внимание на демобилизованного офицера.

Михаил согласился работать в аппарате Райкома комсомола. Сначала работал инструктором, затем II секретарем.

Михаил знал, что его отец не был врагом народа, наоборот, помогал односельчанам устанавливать коллективное хозяйство. Когда на партийном собрании стали требовать, чтобы он признал отца врагом народа, Михаил Николаевич сказал, что отец ни по уровню знаний, ни по работе не мог быть врагом народа.

Тогда раздался грозный окрик: «Выйдите, подумайте хорошенько!» Вышел в коридор, выкурил папиросу и подумал про себя: «Прости меня, отец, придется согласиться с ними, а не то у меня, у детей дорога будет закрыта...» Смахнул слезу, зашел, сказал: «Наверное, не прав был мой отец». Начальство, сидящее за столом, облегченно вздохнуло, появились улыбки на лицах. Так Михаил Николаевич стал членом Компартии.

Про этот случай Михаил говорил, что один раз в жизни поступил против своей совести...

Надежда Никифоровна и Михаил Николаевич полвека с лишним прожили вместе, сыграли «Золотую свадьбу». Вырастили семерых прекрасных детей, пятнадцать внуков, правнуков. Не стало Михаила Николаевича, но осталась его дела, потомки, добрая память о смелом воине, прекрасном учителе и человеке.

Из воспоминаний учительницы Гильбиринской школы Даримы Нимаевны: «Мы до сих пор помним нашего учителя Михаила Николаевича всегда подтянутым, со стройной фигурой, четкой походкой, с офицерской выправкой, так отдающим команду на уроках физкультуры и на школьных линейках, что сразу дисциплинировало и подтягивало нас. Он же привил нам любовь к спорту, туризму и чувство патриотизма».

- Михаил Николаевич вел

военное дело. Его отец отслужив в Армии, нам, чтобы поблагодарить его за доброту и похвалиться его благодарностями и дованиями. Они говорили, было служить. Как уже пройдено в школе Военного обучения. Николаевич гордился ребятами и благодарно оправдали его надежды. Дважды организовал Байкал через хребет Хурамыш с учениками 6-7 классов.

Дети из похода возмужавшими, вспоминает Надежда Никифоровна.

Об этих походах рассказывает учительница Гильбиринской средней школы Бальжиевич Дашиев:

- Михаил Николаевич большую работу по экологии. Детей учили, за собой мусор, предметы. Из его бы получали наглядный экологии.

Супруги Миронов вали во всех обществ. мероприятиях: соревнованиях, художественной самодеятельности.

Никифоровна рассказывает, качали удар в волейбольном районном соревновании семейном архиве хранятся грамоты за стрельбе из малокалиберного винтовки, из πισтолв.

Эти строки посвящены Михаилу Николаевичу:

Ноёной похой болоо
Наагуур-саагуур гур
Баалалгаар тухирдуу

Баранай хэрэгээр
Ябад

Сэбэр сэхэ зангаар
Соло габьяада хүрт
Арюухан сэхэ занга

Аша габьяа абаа
Уг

Шарай нодэ харгаа
Шадал соогоо ажал
Зольбодо баһуулж
Зондо хүндэтэй боло

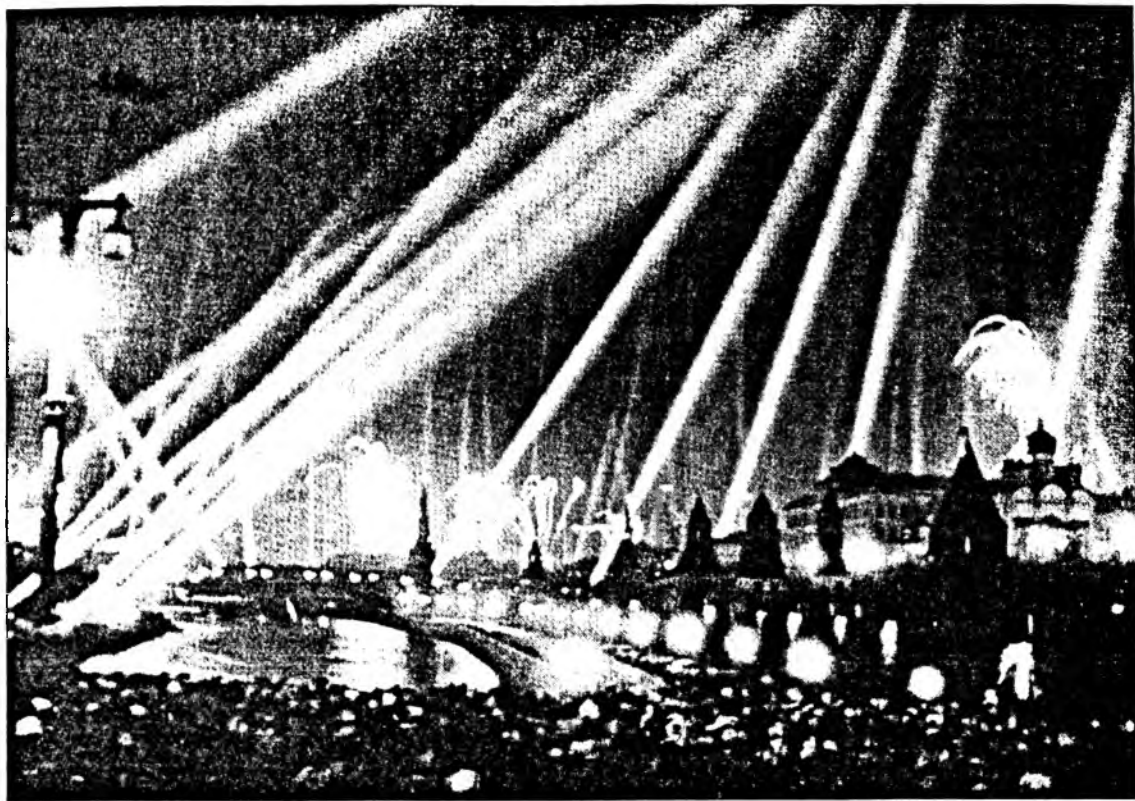
Позади большая, интересная жизнь согрета теплом дружеского сердца. И любовь эта вечна в детях, внуках, на этой благословенной которую защитил Миронов.

Вечная ему память!

Туяна САМ

Агууехэ Илалтын 57 жэлэй ой

АЛХАМШЬЕ ГЭДЭРГЭЭ
СУХАРИХАГҮЙ...

Түүхээ мэдэхгүй хүнүүд төөридэг, түрлөө мэдэхгүй хүнүүд гансаарладаг гэж тон зүб манай арад хэлсэдэг. Пургуулинуудта түүхын музей, ядахын сагта түүхын булан байгуулга тон ехэ удха шанартай.

1992 он Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай эгээн хүндэ хүшэр жэлнүүдэй нэгэнинь байһан. Тэрэ оной зун манай дивизини Москвагай баруун тээ Можайск хото шадар ошоод байһаа юм. Энэ захиралта Верховно главнокомандагша И.В. Сталин тон шанга захиралта тунхаглаа бэлэй. Тэрэ захиралта «алхамшые гэдэргээ сухари-хаггүй» гэһэн нэртэйгээр түүхэдэ ороо.

«...Украина, Беларусь, Молдова, Литва, Латви, Эстонь, Крымэй хахад арал, Ростовско область, Карели, Воронежско болон Смоленскэ областнуудай хахалһаа ехэнэ дайсанай гарта ороо. Ленинград сүм хүрээлэгдэнхэй. Сталинградгай гудамжанууд соогуур шанга тулалдаанууд болоно. Алхамшые гэдэргээ сухарижа болохогүй» гэһэн тон шанга захиралта байһаа юм. Энэ захиралты бэсэлүүлэн, совет сэрэгшэд Сталинградые сүлөөлөд, 300 мянган немец сэрэгүүдые плендэ абааһэн. Тэрээнһээ хойшо манай сэрэгүүд тогтолтогүй дайсаанаа намнаһаар, һуулдэнэ бута сохёод, Берлин дээрэ Илалтын улаан туг мандуулаа бэлэй.

Сэрэгэй жэлнүүдтэ, дайнай һүүлээр ара талада ажаллагшад ямар хүндэ хүдэлмэри хэдэг байһыень хараһан байһаб. Ажал хээш шадалтай бүхэтэй зон булталаа шахуу сэрэгэй албанда татагданхай, дайлагдажа ябаа бшуу. Пайн хайн морид баһал сэрэгтэ абтанхай, мори унаа ехээр дутадаг дээрэһээ колхозуудта сарнуудые, һубай үнээдые борнойдо хүллэжэ, газараа элдүүрилдэг байһан юм. Сар, үнээдые боожолхо бэшш. Нэгэнинь хүтэлхэ, нүгөөдэнэ борнойнгоо хойно бургаһадажа ябаад, газараа элдүүрилхэ. Үнээд гээшэ хаанаһаа унаа болоһон байһаб? Нэгэ жаа борнойгоо шэрэжэ ябатараа, набтайлдаад хэбтэшэхэ. Бодохо үрхэгүй. Ядаха, сүхэрхэдөө бархиралдажа ябаад лэ хорёод, гушаадтай басагад, бэрээдүүд орооһо тарья ургуулаад, дайлагдажа ябаһан сэрэгүүдээ эдэе хоолоор хангадаг байһан тон ехэ мартагдашагүй габьяатай юм. Тэдэ эхнэрнүүдэй олонинь эсэгэн, ахахин, дүүшин

баатарай үхлөөр фронтдо ами наһаа алдаа гэхэн райвоенкомадай хүрөөтэй муухай мэдээсэл абанхай, зунай богонихон һүни соо дэрээ нэгтэрээ уйлажа хонодог эмэгтэйшүүл байһан юм. Яруунын аймагай «Улаан Туяа» колхозой Хаймасаанай талада тимэ эгэршэгүй зоригтой эмэгтэйшүүлэй улаа нюураараа уулзаһан хадаа эдэ бүгэдые һанан һанан, уяран байжа бэшэнэб.

... Панаад, тухайлаад үзйт даа. 1942 оной намар совет-герман фронтын үргэнинь зургаа мянган километр шахуу болонхой байһаа юм. Улаан-Үдһөө Санкт-Петербург хүрэмөөр газарта шанга тулалдаанууд боложо байһаа. Манай сэрэгүүд агаарһаа халхалуулха самолёдуудгүй. Фашистууд танкнуудайнгаа, самолёдуудайнгаа тоогоор манһаа булюу зандаа байһаа һэн.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ совет гүрэнһөө ондоо нэгшые гүрэн, нимэ ехэ фронт дээрэ тэмсэлдэ, дайсаана илаагүй юм. Совет хүнүүдэй дайсаана дараха байһандаа ган батаар этигэдэг, нугаршагүй зориг, арадуудай таһаршагүй холбоо барисаан этигэмээр бэшэ байһан Агууехэ Илалтын асараа юм. Этигэл гээшэ агууехэ зоригжуулагша хүсэн мүн. Алишье, ямаршые сагта этигэлээ мохожо огто болохогүй. Бүхы наһан соогоо этигэлээ алдажа нэгтэшэе үзөөгүйб. Энээн тушаа бэшэжэ ябадаг дэбтэрэймни 1942 оной августын 14-нэй тэмдэглэлһээ хэдэн мүнүүд: Байгалай эрьээр арбаад саг ябаабди. Хада хабсагай, жалгын дунда далай номхоноор нойрсон байба.

ЭСЭГҮН ЗАХЯА

Буурал сагаан толгойтой
Бүхтэрхэн болоһон эсэгэм
Хуһан сагаан сэрэгһээ
Хольш замые зориудан
Хурса булад туруута
Хулэг морин нүхэрэйм
Гүрэмэл эсолоо тайлажа,
Гартам шангаар
Нюргаа сэхэлэн зоссожо,
Нюдөө хурсадхан хаража,
Заха хизаар үгы
Жаргалта баян байдалдамтай
Зориг бадаруулгые үрээб.
Зол хуби үршөөб.

1942 оной ноябриин 16.

Хуратай тэнгэри сэлмэжэ,
Хонгор наран мандаа аабза.
Хорото дайниш ходоржо,
Хотондоо амитан эсаргана аабза.
Бүрхээ огторгой сэлмэжэ,
Бүмбээ наран мандаа аабза.
Бүзардаа дайниш зогсожо
Бүгээ амитан эсаргана аабза.

Хольш дайдаһаа гангананан
Хун шубуун, хөөрхы,
Хүбүүхэн дальбараагаа
Хотирон һөөргөө бусадаг.
Хатуухан дайнда зорихон
Хайрата манай хүбүүд
Хорото дайсаана даражархёод,
Хотондоо һөөргөө бусаха.
Аяар холоһоо дэгдэнэ
Алтаа хараасгай, хөөрхы.
Амитахан дальбараагаа
Арилада цотагаа бусадаг.
Аян шэрүүндэ зорихон
Абадаа эрхэхэн
Аюулта дайсаана даражархёод,
Артельдээ һөөргөө бусаха даа.

Догнын «Улаан Туяа» колхозһоо 1942 оной февралини 6-да Цыдэб ахамни үдэ багаар Улаан Сэрэгтэ Чимит хуряахайтаймни суг морлоод, хойулаа бусаагүй һэн. Билдээр-Митыпов Цыремпил, Шойдоков Табай, би, аха дүүнэр Цыленов Эрдэни Дарма хоёр, Игаров Санжа, Петров Андрей - долоон хүбүүд үдэшлэн багта сэрэгтэ морлоо бэлэйбди. Дүрбэмнай 1942-1943 онуудаар байлдаанай газарта баатарай үхлөөр унаа һэн. Гурбан хүн артельдээ бусаһан аад, хоёр нүхэдни мордонхой. Илалта гээшэмнай айхабтар ехэ гээлтэ хоролтын сэнгээр туйлагдаа юм. Дайнай боложо байһан газарнуудта 8 миллион 668400 солдат, офицернүүд унаа. Хамта дээрэ Совет гүрэн аяар хорин долоон миллион хүн зонийнгоо ами наһаар Илалта туйлаа. Хэдэн зуун мянган хүдөө тосхонууд тооһон тоборог болоо, олон зуугаад хото городууд һандараа юм. Дайн гээшэ эрлэмтэ хүнэй сэдхэлдэ огто таарахагүй бузар муухай юумэн даа. XX зуунай туршала болоһон дэлхэйн хоёр ехэ дайнуудта дэлхэйн гүрэнүүд 250 миллион хүнүүдээ алуулаа. Дайн лажар бү болог! Нарата дэлхэй дээрэ энхэ амгалан, хүнүүдэй үгээс ойлголсодог зол жаргалтай байдал мандаг! Содиом-Доржо БАДМАЕВ, дайнай ба ажал ветеран.

ДАЙНАЙ
ҮЕЫН
ДУУНУУД

Борхолоо Монголой унагые
Боожолжо унаһаа мэдэнгүйб.
Бороонёо үргэлһэн шамхангай
Болзолдоодш ябахая мэдэнгүйб.

Халхал Монголой унагые
Хазарлаадш унаһаа мэдэнгүйб.
Хасагайш остаток шамхангай
Ханилаадш ябахая мэдэнгүйб.

Алуунай алаг морихонинеш
Амырлаадш унаһаа мэдэнгүйб.
Армни остагток шамхангай
Айдарлаадш ябахая мэдэнгүйб.

Залгалдаа поезд хуугайлна,
Загарайнгаа станци дүтэлбэ аа гү?
Заяанхан досоом долгилно,
Залуухан гансадаа дүтэлбэ аа гүб?

Ногоонхон поезд хуу айлна,
Нохойнгоош станци дүтэлбэ аа гү?
Номхоноор досоомни долгилно,
Нютагайш аа гансада дүтэлбэ аа гүб?

Галтайхан машинин хүдлөөндэ
Газарнайш крутинһэн шэнги байн.
Гансахан амарагайн холохондо
Головаамниш эрьһэн шэнги байн.

Түмэрхэн машинин хүдлөөндэ
Түбимнай крутинһэн шэнги байн.
Түнихэн амарагайш холохондо
Толгоймниш эрьһэн шэнги байн.

Харьбанхан Онгостой холо бэшэ,
Ханхнадаг машинаар ерэнэл аабза.
Хасагайн хоёр жэл холо бэшэ,
Ханилһан гансам ерэнэл аабза.

Сэлгэхэн Онгостой холо бэшэ,
Шэнхиндэг машинаар ерэнэл аабза,
Сэрэгэй хоёр жэл холо бэшэ,
Шэнүдһэн гансам ерэнэл аабза.
(Дымбрылова Санжид
Дылгыровна 1993 ондо энэ дуу
дуулажа үгөө).

Шэнхтээ гансахан амарагнин
Сэххэн фронт орооб гээ.
Сэххэн фронт ороодоо,
Шэнххэн письмо табихаб гээ.

Ханилсаа гансахан амарагнин
Харажал фронт морлооб гээ.
Харажал фронт морлоодоо,
Харюутай письмо табихаб гээ.
(75 наһатай Чимитова
Цырма Цыденовна дуулажа
үгээ).

Дааганхан борыем зобоһон
Дабаниннь хаанаһаа байһанхан юм.

Дурлалсаһан гансаһаам
хахасуулан

Дайнинь хаанаһаа болоһон юм.

Шаргал борым зобоһон
Шэлэнь хаанаһаа байһанхан юм.
Шэнхлэн гансаһаам хахасуулан
Сэрэнь хаанаһаа болоһонхан юм.
(Базарон Долгор
Рампиловнаһаа 2002 ондо
бэшгэдб).

Сэлгэ Бадымнай баруун хойгуур
Шэнхинһээр гарабал даа сорок
первэ.

Сэрэгэй командир сержанта
Сэнгел гэхээр баруулбал даа.

Уужам Бадымнай баруун хойгуур
Уухилһаар гарабал даа сорок
первэ.

Улаанай командир сержанта
Уулзаял гэхээр баруулбал даа.

Хүринхэн шэрэгэй поездмнай
Хүндэлдһөөр Байкалаа тойробо.
Хүндэйл гансахан амарагнин
Хүхихгүйн гомдолтой баруулбал даа.

Улаанхан шэрэгэй поездмнай
Уухилһаар Байкалаа тойробо.
Ушархан гансахан амарагнин
Уулзахагүйн гомдолтой баруулбал даа.

(78 наһатай Дынзенова
Долгоржаһаа бэшгэдб).

ЭДАРИБАЗАРОВ бэшэжэ абаба.
Ушайта тосхон.

АГУУ ИЛАЛТЫН 57 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ная арба гарахан үхиүүд үбгэд хүгшэдтэй хамта колхозой бүхы ажалнуудта хүдэлмэрилдэг нэн. Хабарай үедэ нургуулингаа хэшээлнүүдые нара урид дүүргээд, морин ганзаһаар газар хахалжа борнойлоод, тарилга хэһэнэй удаа, зундаа үбһэ хурялгада

заабол дүүргэжэ хураһан юм. Тэрэ 1956 оной февраль һарада сэрэгэйнгээ уялгата албые эрхим хайнаар дүүргээд, өөрын онсо хараа бодомжотой ёһотой эрэ болоһон түрэл нютагтаа бусаа бэлэй. Трофим Танхаев тоонто нютагтаа айлшалһанай һүүлээр

эхин классуудта багшалха мэргэжэлтэдые мандолина дээрэ наадалгын хэшээлнүүдые эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр заажэ эхилбэ. Трофим Табинаевич хурагша бүхэнтэй мандолина дээрэ наадалгын хэшээлнүүдые аша үрэтэйгөөр үнгэргэхэһөө гадна, училищида оркестр

АЖАЛААР ХҮДЭРЖЭНЭН БАГА НАНАН

ХҮРЬНЭТЭ энэ дэлхэй дээрэ хүлөө шоройдожо түрэн хүн бүхэнэй хуби заяанда үнгэрһэн сагай шэнжэнүүд нүлөөтэй байбашье, зүгөөр тэрэнэ дабташагүй илгаатай байдаг ааб даа. «Хүн болохо баһаһаа» гэхэн угсаата арадаймнай сэсэн үгэ багшын ажалай ветеран Трофим Табинаевич Танхаевта хабаатай. Бүри үхиүүн ябаханаа өөдэргэн урагшаа урид ханаатай Трофим Табинаевичай наһан соо болоһон үйлэ хэрэгүүд, туйлаһан амжалтанууд тухай тобшохоноор хөөрэхэ дуран хүрэнэ.

бүгэдөөрөө гарагшад нэн. Харин намартаа морин жаткаар таряа хадаха, тоог дээрэ оруулагдаһан орооһоёо хатааха, хиидхэхэ гэхэ мэтын хүдэлмэринүүдые дүүргэһэнэй һүүлээр, тэрэнэ гүрэндэ тушааха хэрэгтэ хабаадажа эхилэгшэд нэн.

Даһан хэрэгтэ тон харюусалгатайгаар хандадаг Трофим 14-тэйдөө тоо бүридхэгшөөр, 17-тойдoo уншалгын байшание даагшаар хүдэлмэрилһэн, жэл үнгэрһэн хойнонь кладовщикай туһалагшаар, удаан орооһоной складые даагшаар томилогдоод амжалтатайгаар хүдэлмэрилһэн юм. Түхэрээн жэл соо колхозой ажал дүүрээ гэжэ байдаггүй һааб даа. Үбэлдөө модоной хүдэлмэридэ хабаадаһаа эхилээд, хэхэ бүтээхэ ажал барагдаха бэшэ даа.

Улаан-Үдэ ерэжэ, авиазаводой 14-дэхи цехтэ слесарь-туршагшаар хүдэлжэ эхилбэ. Түрэлхидэйнгөө зууршалгаар тэрэ энэ ажалаа орхижо, Эрхүүгэй хүгжэмэй багшын училищида шалгалта барижа ороо нэн.

эмхидхэхэ хэрэгыг эрхилбэ. Юуб гэхэдэ, буряад арадай инструментнүүдэй оркестр эндэ үшөө эмхидхэгдээгүй байгаа юм. Тусхай партитураар хурагша бүхэниие эдэб түхэлэй мандолинууд дээрэ наадахуула гээшэ тиимэшые бэлэхэн хэрэг бэшэ ааб даа. Оркестрые хүтэлбэрилэгшэ оюутан бүхэнэй янза бүрийн инструмент дээрэ ямараар наадахые мэдэхэнэ гадна, хүгжэмэй гүйсэдхэлгые зүбөөр залан хүтэлбэрилэхэ уялгатай. Трофим Табинаевичай хүсэл оролдолгоор эмхидхэгдэһэн буряад инструментнүүдэй оркестр районной, хотын харалганууд дээрэ онсо шалгаржа, эдэб янзын дипломуудаар, хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдадаг болоо нэн.

Колхозой залуушуул хүндэ ажалай һүүлээр клубтаа сугларжа, ёохор эмхидхэдэг нэн. хайхан хоолойтой Арина Лазаревна эжыгээ һажанан Трофим ёохор ударидагшадтай тоодо ородог байгаа. Түрэл хургуулидаа уран хайханай харалгада эдэбхитэйгээр хабаадаһан энэ хэрэгынь хүбүүнэй саашанхи ажадаа ехэ нүлөөтэй байһан гэхэдэ алдуу болохогүй.

ТРОФИМ Танхаевай хүгжэмшын мэргэжэл түгэс хайнаар шудалха хэрэгтэ училищиин багшанарай габыа эндэ сэгнэшгүй ехэ. Жэшэнь, РСФСР-эй габыата артист Михаил Григорьевич Топольской хүтэлбэри дор дуунай хэшээл заалганан юм. Скрипка дээрэ наадалгые Ф.Г.Коновалов, хүгжэмэй теориин болон хоор хүтэлбэрилгын хэшээлнүүдые С.Г.Окульский, Н.В.Мищенко гэгшэд заажэ, Трофим Танхаевай зохёохы ажадаа сэгнэшгүй туһа үзүүлһэн юм.

1969 ондо Трофим Табинаевич училищидаа хүгжэмэй багшын таһагыг даагшаар томилогдоод, 1976 он болотор аша үрэтэйгөөр ажаллахадаа, эхин классуудай түгэс бэлэдхэлтэй багшанарые гаргаха хэрэгтэ өөрынгөө горитойхон хубитые оруулан багшанарай нэгэн болоһон юм. Трофим Табинаевич энэ хугасаада таһагыг даагшаар хүдэлмэрилхэдөө, оюутадые хүгжэмдэ хургалгыг нарижуулан гуримшуулха, багша бүхэн холын хараатай түсэбөөр заадаг болоһон, хүн бүхэнэй харюусалгыг дээшлүүлһэнэй ашаар энэ таһаг училищи соого түрүү зэргэдэ гараһан юм.

1951 оной ноябрийн 25-да Трофим Танхаев сэрэгэй албанда мордобо. Тэрэ сэрэгэй уялгата албая Улаан Тугта Амурай флотилда эхилһэн юм. Трофим Хабаровск хотодо 10 харын хуралсал гараһанай һүүлээр, сэрэгэй корабль дээрэ албая үргэлжлүүлһэн намтартай. Корабль дээрэ албая гаража байһан морягай ажал тон харюусалгатай хүндэшые һаа, ехэл хүндэтэй, һонирхолтой нэн. Эртэ үглөөгүүр бодохоһоо эхилээд, унтаха болотороо хэхэ, бүтээхэ уялганууд олон байха. Сэрэгэй шанга журам дор алба гаралга хүнэй саашанхи ажабайдалда ехэ хайн нүлөөтэй гээд, командирнуудын тоолодог байһан. Трофим Танхаев эндэ албая гаража байха үедөө 2 жэлэй партийна үдэшын хургуули дүүргээд, 4 жэл соо комсомолой эхин эмхиин секретаряар дэбжүүлэгдээд, залуу морягай мэргэжэл, шадабарие дээшлүүлгэдэ хубитаяа оруулан сэрэгшэдэй нэгэн болоно. Трофим уһан сэрэгэй флотой алба гарахадаа, харюусалгата улам нарижуулан, абаһан уялгануудаа

Дайнай хүрөөтэ жэлнүүдтэ арад зоной байдал хараа байса муудабэ. Табиной Танхаевичай абан 1941 оной декабрьда хорото хардалгаар хаагдаа нэн. Матвей, Алексей ахануудын дайнда мордобо. Үбшэн эжы эгшэ хоёртоёо үлэһэн Трофим байдалай хүндые бэе дээрэ абажэ эхилээ бэлэй. Үбэлдөө 10-15 модо шахуу зайтай тарянай полидо нюусаар ошожо, саһан дороһоо орооһолой үлэгдэлнүүдые, хабартаа хоолос суглуулжа, үл хоолоо залгаха баатай болодог нэн. Дайнай ара талада үлэһэн үбгэд хүгшэд, залуу бэрээдүүд, хүбүүд басагад айхабтар хүндэ байдалда оробошые, бүхы хүсэл зоригоо эршэдхэн, хамаг хэрэгүүдэ хархис дайсание даралсаха бүгэдэ арадай хүдэлөөндэ оролсоһон юм. Дайнай шэрүүн жэлнүүдтэ

нарайнгаа үгэһэн захираа сэхээр бээлүүлэн, амжалта туйлагшаа жэлһээ жэлдэ улам шорпоор. Дороһоо ургаа «улаан бургааһадые» бүр ба хүмүүжүүлгэдэ ялаамжалтануудые туйлаа сооһоо Россин Федеративной Буряад Республикын багшанарай, эрдэм хурал отличнигуудай, мүн гыкын эрдэмэй кандидат тоодо Трофим Табинаевича шабинарые олон юм.

Трофим Табинаевич ажалые аша үрэтэй ябуулахаа гадуур нэ хүдэлмэридэ эдэбхитэ хабаададаг байгаа. Эдэ багша месткомой гэштэ оло дахин хунгагдаһан жэлэй туршада уран һаба советэй түрүүлэгшэ логшоор хүдэлмэрилжэ Тэрэ Буряадай искусствые габыата ажал ябуула композитор Чингис Павлов республикын арадай Ардан Зонхоевой Буряадай телерадиоком дэргэдэхи буряад ментнүүдэй оркестр хэрэгтэ эдэбхитэйгээр баадалсажа, бас, альт ментнүүд дээрэ партиз гүйсэдхэдэг нэн. Эдэ бүгэ гадна Трофим Табинаевич оркестртэ чанза, хуур, иочин, ятаг гэхэ инструментнүүдые хэрэ талаар эмхидхэлэй хүдэ ябуулан габыатай. Буряад инструментнүүдэй багшан ансамбль эмхидхэһэн Мүнөө энэ хэрэгынь Мискусствын габыата ябуулагша Нацагдорж жэлуулһэ. Трофим Табинаевич нэгэтэ шэлэһэн мэргэж үнэн сэхэ ябажа, аша ехэтэй ажалайнгаа Буряад СССР-эй болон Буряад АССР-эй Эрдэм хурал министрствэнүүдэй, РСФСР-эй соёлой министрствэ КПСС-эй горкомой, райкомой Хүндэлэлэй грамотанууд «1941-1945 онуудта» ороноо хамгаалгын Агартай дайнда шэн габыата аш түлөө», «1941-1945 онуудта» Эсэгэ ороноо хамгаалай дайнай Илалтын 50-дэ «Ажалай ветеран» медалинуудаар, «РСФСР-эй урлаг хуралсалай отличниги» табан жэлдэ илагша тэмдэгүүдээр шагнагдадаг

Бүрхэ багша, ша хумүүжүүлэгшэ Трофим Табинаевич наһанайнгаа Нина Батороевнатыа бэ дүнгэлсэн, эбтэйгээр хуухадаа, 3 үхибүү хумүүжэ, ажабайдалай замда гаргаад, 4 аша зэрэ харалсан, ан бунхан үбэ Удэдөө ажабууна.

Байгша оной майн 20-дэ багшын ажалай ветеран Трофим Табинаевич найнгаа бата нүхэр үхибүүдэйнгээ, аша эрэгэйнгээ аятай дулаан соо 70 наһанайнгаа ойн хүнгэн солбон зандаа үбэ Ажалаар хүдэржэһэн Трофим Табинаевичтаа үшөө дабаануудые урдаа согтой дорюун ябадаг болтогой!

Далай ХУНИ ДЭЭРЭ: Т.Т.Тан уран хайханай харюу оркестрые хүтэлбэрилжэ

Vertical sidebar containing various advertisements and notices, including a clock graphic and text like 'РОГ', 'ПТ', 'Утро на РТР', 'Вести-М', 'Календарь', 'Империю под...', 'Слу...', 'Люб...', 'Империю под...', 'Лодка лю...', 'Друзья-3'.

ПРОГРАММА ТЕЛЕПЕРЕДАЧ

Суббота, 13

7 утра... «Мишень для Дельта 2001 года»... «Потерпевшие»... «Счастливая стирка»... «Время»... «Буряад орон»... «Профессионалы»... «Спокойной ночи, малыши!»... «Подружки»... «Республиканские новости»... «Прогноз погоды и зурхай»

8.15, 9.30 Семейные новости
8.25, 23.20, 04.20 Дежурная часть
8.30, 10.30 Афиша
8.40, 9.10, 10.40, 00.45 Экспертиза РТР
9.20, 10.10 Национальный доход
9.25, 16.20 Вести-спорт
09.40 Федерация
10.15 Хронограф
11.00 Вести
11.10 Док. фильм «Человек с «Контрики». Часть 1-я
12.05 Сериал «Мелисса»
13.00 Вести
13.20 Сериал «Сеть»
14.05 Моя семья
15.00 Что хочет женщина
15.30 Комедийный сериал «Сибилл»
16.00 Вести
16.25 Мелодрама «Лодка любви»
17.25 «Дикий ангел». Сериал
18.25 Сериал «Друзья-3»
19.00 Детское время. Мультфильм
19.10 Шепот Земли и молчание Неба. Из цикла «Люди XXI века»
19.35 Урок бурятского языка
19.45 Воспоминания о личности. К 90-летию Н.Б.Пивоварова
19.55 Гороскоп
20.00 Байгал
20.15 Прогноз погоды и рек-тайм - время Вашей рекламы!
20.20 «Буряад орон». Худ.-публ. программа
20.55 Профессионалы
21.10 Спокойной ночи, малыши!
21.20 Подробно и обстоятельно
21.30 Республиканские новости
21.50 Прогноз погоды и зурхай

КАНАЛ «РОССИЯ»
22.00 Вести
БГТРК
22.35 Вести-Бурятия
КАНАЛ «РОССИЯ»
22.55 Авторская программа Е.Масюк «Караван»
23.55 «Маросейка, 12». Фильм 1-й
01.00 Вести-подробности
01.20 Местное время. Вести-Москва
01.30 «Российско-германский молодежный форум». Церемония открытия
02.20 Фильм «День полнолуния»

ТИВИКОМ
07.00 «Лоск». Погода. Гороскоп. «Домашний зоопарк» (Тивиком). Календарь работ от Кушнарева
08.00 Fox Kids на REN TV. Т/с «Пауэр рейнджеры, или Могучие рейнджеры»
08.30 Fox Kids на REN TV. М/с «Мир Бобби»
09.00 Fox Kids на REN TV. М/с «Бешеный Джек-пират»
09.30 Fox Kids на REN TV. М/с «Инспектор Гаджет»
10.00 «24»
10.15 Фильм «Полицейская история-2»
12.20 Муз. канал
12.30 Гороскоп. «Лоск». Погода (Тивиком)
13.00 Д/с «Канал истории. Нострадамус - предсказатель судьбы»
14.00 «24»
14.15 «Военная тайна»
14.50 Т/с «Граница. Таежный роман»
16.00 «Леди Босс»
17.00 «24»
17.15 Fox Kids на REN TV. М/с «Инспектор Гаджет»
17.40 Fox Kids на REN TV. М/с «Бешеный Джек-пират»
18.00 Календарь работ от Кушнарева
18.10 Школьное ТВ
18.30 Муз. поздравления
19.00 Т/с «Яго, темная страсть» (Аргентина)
20.00 «Сейчас». Погода (Тивиком)
20.20 «Лоск». Гороскоп (Тивиком)

20.30 «Телемаркет»
20.40 Ужасы *Крокодил-2. Смертельный танец»
23.05 «Сейчас». Гороскоп. Погода (Тивиком)
23.40 Ток-шоу «Успех»
00.00 Футбол. Премьер-лига. «Сатурн-REN TV» - «Торпедо-ЗИЛ» (Москва)
02.00 Ночной муз. канал

АРИГ УС
08.00 Аэробика
08.25 Пресс-центр
08.50 Формула успеха
09.00 Теннис. Турнир из серии «Masters». Финал
11.45 М/фильм
12.00 Пресс-центр
12.25 Новый день с Ю.Бордовских
12.35 Уроки футбола с Б.Чарльтоном
12.55 Х/ф «Даки»
Перерыв до 17.00
17.00 Док. фильм «День М.» из цикла «Последний миф»
17.30 «Все о ребенке, начиная с пеленки»
17.45 Победоносный голос верующего
18.15 Музыкальный подарок
18.45 Удачи на даче
19.00 Пресс-центр
19.25 Т/с «Шехерезада», 2 с.
20.20 То, что надо
20.35 Восточный экспресс. Погода
20.50 Формула успеха
21.00 ТК «Ариг Ус», администрация г.Улан-Удэ и школьная студия Министерства образования РБ представляют: интеллектуальная телеигра «ВЕЛИКОЛЕПНАЯ ЛЯТЕРКА». Третий четвертьфинал: школа № 8 - школа № 49
21.30 Х/ф «Плач невинных»
Семья героя картины гибнет под обломками самолета, потерпевшего катастрофу над его домом. Случайно узнав о том, что катастрофа была подстроена, герой отправляется на поиски убийцы.
23.30 Восточный экспресс. Погода
23.50 Футбол. Чемпионат Англии

ОТВ
17.00 М/ф «Супермен»
17.30 М/ф «Битлджус»
18.00 Т/с «Удивительные странствия Геракла»
19.00 Первое свидание
20.00 Комедия на СТС: «Чарльз в ответе»
20.30 Т/с «Молодость Геракла»
20.55 Жизнь без риска
21.00 Т/с «Человек-невидимка»
22.00 Кино на СТС: «История Кэти Махоуп»

НТВ
07.00 «Сегодня»
07.05 Утро на НТВ
07.30 «Сегодня»
07.35 Утро на НТВ
08.00 «Сегодня»
08.10 Утро на НТВ
08.30 «Сегодня»
08.35 Утро на НТВ
09.00 «Сегодня»
09.10 Утро на НТВ
09.30 «Сегодня»
09.35 Утро на НТВ
09.50 «Сыщики». Сериал
11.00 «Сегодня»
11.25 «Сыщики». Сериал
12.30 Русский Ван Дамм. «Профессия-репортер»
13.00 «Сегодня»
13.20 Глеб Жеглов и Володя Шарипов против «Черной кошки». Детектив «Место встречи изменить нельзя», 1 серия
14.50 Вкусные истории
15.00 «Сегодня»
15.20 «Принцип «Домино». Ток-шоу
17.00 «Сегодня»
17.30 Вкусные истории
17.35 Премьера. От создателя «Армагеддона», «Скалы», «Воздушная тюрьма». Боевик «Грязная работа» (США), 1 серия
19.35 Криминал
20.00 «Сегодня»
20.25 Премьера. Многосерийный остросюжетный фильм «Черный ворон», 1 серия
21.35 Премьера. «Бандитский Петербург-3», 1 серия
22.35 Криминал
23.00 «Сегодня»
23.45 «Скорая помощь-3». Сериал (США), 5 серия
00.50 «Сегодня» с Петром Марченко
01.35 Гордон

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ •

Суббота, 14

7 утра... «Любимчик»... «Счастливая стирка»... «Время»... «Буряад орон»... «Профессионалы»... «Спокойной ночи, малыши!»... «Подружки»... «Республиканские новости»... «Прогноз погоды и зурхай»

БГТРК
19.00 Детское время. Мультфильм
19.15 Вся Россия
19.30 Улгур
19.55 Гороскоп
20.00 Байгал
20.15 Прогноз погоды. Рек-тайм - время Вашей рекламы!
20.20 «Эрдэмэй дундаршагүй булаг» (О дне сегодняшнем ИМБиТа)
20.35 Спортивная программа «Тамир»
20.55 Буряад орон + Хөөрэл-дэебди
21.10 Спокойной ночи, малыши!
21.20 Из золотого фонда БГТРК
21.30 Республиканские новости
21.50 Прогноз погоды и Зурхай
КАНАЛ «РОССИЯ»
22.00 Вести
БГТРК
22.35 Вести Бурятия
КАНАЛ «РОССИЯ»
22.55 Многосерийный фильм «Семейные тайны»
23.55 «Маросейка, 12»
01.00 Вести-Подробности
01.20 Местное время. Вести-Москва
01.30 Авторская программа А.Мамонтова. «Обратная сторона. Братья»
02.00 «Культурная революция». «У России исчезло чувство юмора»

«Инспектор Гаджет»
17.40 Fox Kids на REN TV. М/с «Бешеный Джек-пират»
18.05 «Календарь работ от Кушнарева»
18.30 Муз. поздравления
19.00 Т/с «Яго, темная страсть» (Аргентина)
20.00 «Сейчас». Погода (Тивиком)
20.20 «Лоск». Гороскоп (Тивиком)
20.30 «24»
20.55 «Телемаркет» (Тивиком)
21.00 «Гриффины»
21.30 Боевик «Рейнджеры»
23.40 Т/с «Леди Босс»
00.45 «Сейчас». Гороскоп. Погода
01.20 Ток-шоу «Успех»
01.35 Иллюзион. Комедия «Эббот, Костелло и Франкенштейн»

АРИГ УС
Профилактика до 17.00.
17.00 Т/с «Жизнь заново», 64 с.
17.45 Победоносный голос верующего
18.15 Музыкальный подарок
18.50 М/с «Болек и Лелек»
19.00 «Гвоздь»: Л.Иванова
19.35 Ашихара-карате. Чемпионат мира в Дании
20.20 Питачал
20.35 Восточный экспресс. Погода
20.50 Право знать
21.05 Х/ф «Светлая личность»
В ролях: Н.Караченцов, А.Яковлева, Г.Польских, М.Светин. По мотивам сатирической повести И.Ильфа и Петрова. Действие фильма происходит на улицах города Пищеслав.
22.35 Формула успеха
22.45 Восточный экспресс. Погода

ОПТОВО-РОЗНИЧНЫЙ ЦЕНТР «БАЙКАЛ»

Table with columns for items (e.g., Бельевой трикотаж, Колготки) and prices. Includes contact info for ул. Сахьяновой, б.ка., ост. «ПОШ».

Суббота, 14

7 утра... «Скорая помощь-3»... «Счастливая стирка»... «Время»... «Буряад орон»... «Профессионалы»... «Спокойной ночи, малыши!»... «Подружки»... «Республиканские новости»... «Прогноз погоды и зурхай»

ТИВИКОМ
Профилактика до 15.00
15.00 Т/с «Граница. Таежный роман»
16.00 «Леди Босс»
17.00 «24»
17.15 Fox Kids на REN TV. М/с

23.00 Х/ф «Беднее церковной мыши»
Молодая секретарша своим усердием завоевывает не только деловую, но и личную благосклонность шефа. Но вскоре он узнает, что девушка любит его сына.
00.50 Футбол от «А» до «Я»
01.25 Пресс-центр
ОТВ
17.00 М/ф «Супермен»
17.30 М/ф «Битлджус»
18.00 Т/с «Удивительные странствия Геракла»
19.00 Т/с «Чудеса науки»
19.30 «Полное мамаду»
20.00 Комедия на СТС: «Веселая компания»
20.30 Т/с «Молодость Геракла»
20.55 Жизнь без риска
21.00 Т/с «Человек-невидимка»
22.00 Кино на СТС: «Сумеречный человек»

НТВ
Профилактика до 15.00
15.00 «Сегодня»
15.25 «Принцип «Домино». Ток-шоу
16.40 Криминал
17.00 «Сегодня»
17.25 Вкусные истории
17.35 Сериал «Бандитский Петербург-3», 1 серия
18.40 Боевик «Грязная работа» (США), 2 серия
19.40 Криминал
20.00 «Сегодня»
20.25 Сериал «Черный ворон», 2 серия
21.35 Сериал «Бандитский Петербург-3», 2 серия
22.35 Криминал
23.00 «Сегодня»
23.30 Герой дня
23.55 «Скорая помощь-3». Сериал (США), 6 серия
01.00 «Сегодня» с Петром Марченко
01.35 Гордон

Среда, 15

ОРТ

07.00 Доброе утро
10.00 Новости
10.15 «Семейные узы»
11.15 Смехопанорама
11.45 Слабое звено
12.45 «Ералаш»
12.50 Библиомания
13.00 Новости
13.15 Лубянка. «Приказано расстрелять»
14.00 «Случай в аэропорту», 2 с.
15.30 Сами с усами
16.00 Новости
16.15 Мультазбука
16.35 Программа «100%»
17.00 «Империя под ударом»: «Голубой конверт»
18.00 Большая стирка
19.00 Вечерние новости
19.15 Однако
19.25 Кумиры
20.00 «Семейные узы»
21.00 Кто хочет стать миллионером?
22.00 Время
22.35 «Империя под ударом»: «Двойной Нельсон»
23.40 Как это было. Встреча на Эльбе. 1945 год
00.30 Ночное «Время»
01.00 Формула власти. Президент Исландии
01.30 Ночная смена

РТР

07.40 - 11.00 Утро на РТР
7.50, 8.50, 9.50, 10.50 Вести-Москва

8.00, 9.00, 10.00 Вести
08.10 Православный календарь
8.15, 9.30 Семейные новости
8.25, 10.10 Дежурная часть
8.30, 10.30 Афиша
08.40 Дорожный патруль
09.10 Экспертиза РТР
09.20 Национальный доход
9.25, 16.20 Вести-спорт
09.40 Пролог. Часть I
10.15 «Москва-Минск»
10.40 Пролог. Часть II
11.00 Вести
11.10 Док. фильм «Человек с «Кон-Тики». Часть 3-я
12.05 Сериал «Мелисса»
13.00 Вести
13.20 Сериал «Сеть»
14.05 «Моя семья»
15.00 Что хочет женщина
15.30 Сериал. «Сибилл»
16.00 Вести
16.20 Вести-Спорт
16.25 Сериал. «Лодка любви»
17.25 «Дикий ангел»
18.25 Сериал «Друзья-3»

БГТРК

19.00 Детское время. Мультфильм
19.10 Бамбаахай
19.35 Время выбора. Трибуна
19.55 Гороскоп
20.00 Байгал
20.15 Прогноз погоды и Рек-тайм - время Вашей рекламы!
20.20 «Тайзан». Народный артист России Владимир Халматов
20.45 Программа «Человек»
21.10 Спокойной ночи, малыши!
21.20 Подробно и обстоятельно
21.30 Республиканские новости
21.50 Прогноз погоды и Зурхай

КАНАЛ «РОССИЯ»

22.00 Вести

БГТРК

22.35 Вести-Бурятия

КАНАЛ «РОССИЯ»

22.55 «Семейные тайны»
23.55 «Маросейка, 12»
01.00 Вести-подробности
01.20 Местное время. Вести-Москва
01.30 Клуб сенаторов
02.15 Детектив «Ловушка для одинокого мужчины»

Тивиком

Профилактика до 15.00

15.00 «Секретные материалы»
15.55 «Леди Босс»
17.00 «24»
17.15 Fox Kids на REN TV. М/с «Инспектор Гаджет»
17.40 Fox Kids на REN TV. М/с «Бешеный Джек-пират»
18.05 Календарь работ от Кушнарева
18.30 Муз. поздравления
19.00 Т/с «Яго, темная страсть»
20.00 «Сейчас». Погода (Тивиком)
20.20 «Лоск». Гороскоп (Тивиком)
20.30 «24»
21.00 «Симпсоны»
21.30 Оливье Грюнер в боевике «Замкнутый круг»
23.35 Т/с «Леди Босс»
00.40 «Сейчас». Гороскоп. Погода (Тивиком)
01.15 Ток-шоу «Успех»
01.30 Футбольный курьер

02.05 Иллюзион. Драма «Иду своим путем»

Ариг Ус

Профилактика до 17.00

17.00 Т/с «Жизнь заново», 65 с.
17.45 Победоносный голос верующего
18.15 Музыкальный подарок
18.50 М/с «Болек и Лелек»
19.00 Пресс-центр
19.25 Телекомпания «Ариг Ус», администрация Улан-Удэ, школьная студия Министерства образования РБ представляют: интеллектуальная телеигра «ВЕЛИКОЛЕПНАЯ ПЯТЕРКА». Дополнительный четвертьфинал: гимназия № 33 - гимназия № 14
20.00 Удивительные игры народов мира
20.30 Восточный экспресс. Погода
20.50 То, что надо
21.05 Х/ф «Комиссар полиции обвиняет»
В 1940 году было совершено нападение на тюрьму вблизи Бухареста. Правительство поручило расследование преступления комиссару Микловану. Честный, принципиальный комиссар находит настоящих виновных.
22.45 Восточный экспресс. Погода
23.00 Формула успеха
23.10 Большой ринг
01.25 Футбол. Чемпионат России. «Локомотив» - «Ротор», 2 тайм

ОТБ

17.00 М/ф «Супермен»
17.30 М/ф «Битлджус»
18.00 Т/с «Удивительные странствия Геракла»
19.00 Т/с «Чудеса науки»
19.30 «Молодость Геракла»
20.00 Комедия на СТС: «Чарльз в ответе»
20.30 Т/с «Молодость Геракла»
20.55 Жизнь без риска
21.00 Т/с «Человек-невидимка»
22.00 Кино на СТС: «Бес-толковые»

НТВ

Профилактика

15.00 «Сегодня»
15.20 «Принцип «Двойной Нельсон»
16.35 Вкусные истории
16.40 Криминал
17.00 «Сегодня»
17.25 Вкусные истории
17.30 Сериал «Бешеный Джек-пират»
18.40 Боевик «Грязная игра» (США), 3 серия
19.40 Криминал
20.00 «Сегодня»
20.25 «Черный ворон»
20.30 «Сегодня»
21.35 Сериал «Бешеный Джек-пират»
21.35 Сериал «Бешеный Джек-пират»
22.35 Криминал
23.00 «Сегодня»
23.35 Герой дня
00.05 «Совершенно секретно»
01.05 «Сегодня»
01.50 Гордон

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ •

Четверг, 16

ОРТ

07.00 Доброе утро
10.00 Новости
10.15 «Семейные узы»
11.15 Кумиры
11.45 Кто хочет стать миллионером?
12.45 «Ералаш»
12.50 Библиомания
13.00 Новости
13.15 Как это было. «Встреча на Эльбе». 1945 год
14.00 «Случай в аэропорту», 3 с.
15.35 Дисней-клуб
16.00 Новости
16.15 М/с «Американский хвост»
16.40 Программа «Объектив»
17.00 «Империя под ударом»: «Двойной Нельсон»
18.00 Большая стирка
19.00 Вечерние новости
19.15 Однако
19.25 Шутка за шуткой
20.00 «Семейные узы»
21.00 Слабое звено
22.00 Время
22.35 «Империя под ударом»: «Авель и Каин»
23.40 Человек и закон
00.30 Ночное «Время»
01.00 Программа «Сати»
01.30 Ночная смена

РТР

Профилактика до 15.00
15.00 Что хочет женщина
15.30 Сериал «Сибилл»

16.25 Мелодрама «Лодка любви»
17.25 «Дикий ангел»
18.25 Сериал «Друзья-3»

БГТРК

19.00 Детское время. Мультфильм
19.15 «Чудеса Багдада». Муз. сказка. Лауреат зонального фестиваля детских театральных коллективов «Волшебный мир сказок»
19.35 Зеленая черепаха
19.55 Гороскоп
20.00 Байгал
20.15 Прогноз погоды. Рек-тайм - время Вашей рекламы!
20.20 «Брошенные». О сегодняшнем дне жителей п.Выдрино
20.30 Мунхэ зула
20.55 Телевизионная приемная
21.10 Спокойной ночи, малыши!
21.20 Из золотого фонда БГТРК
21.30 Республиканские новости
21.50 Прогноз погоды и зурхай

КАНАЛ «РОССИЯ»

22.00 Вести

БГТРК

22.35 Вести Бурятия

КАНАЛ «РОССИЯ»

22.55 Т/с «Семейные тайны»
23.55 Детектив «Маросейка, 12»
00.45 Дорожный патруль
01.00 Вести-подробности

01.20 Местное время. Вести - Москва
01.30 Киноакадемия. Фильм «Защита Лужина»
03.40 Панорама кино

Тивиком

Профилактика до 15.00

15.00 Т/с «Загадочный мир»
16.05 «Леди Босс»
17.00 «24»
17.15 Fox Kids на REN TV. М/с «Инспектор Гаджет»
17.40 Fox Kids на REN TV. М/с «Бешеный Джек-пират»
18.05 Календарь работ от Кушнарева
18.30 Муз. поздравления
19.00 Т/с «Яго, темная страсть»
20.00 «Сейчас». Погода (Тивиком)
20.20 «Лоск»
20.25 «Радар-спорт»
21.00 «Телемаркет»
21.05 «Симпсоны»
21.30 Ю. Началова в комедии «Герой ее романа»
23.35 Т/с «Леди Босс»
00.40 «Сейчас». Гороскоп. Погода (Тивиком)
01.15 Ток-шоу «Успех»
01.30 Иллюзион. Драма «Янки из Коннектикута при дворе короля Артура»

Ариг Ус

Профилактика до 17.00

17.00 Т/с «Жизнь заново», 66 с.

17.45 Победоносный голос верующего
18.15 Музыкальный подарок.
18.50 М/с «Болек и Лелек»
19.00 Пресс-центр
19.25 Футбол от «А» до «Я»
20.00 «Будни»
20.35 Восточный экспресс. Погода
20.50 То, что надо
21.05 Сумка путешествий
21.20 Футбол. Лига чемпионов. Финал
23.20 Формула успеха
23.30 Восточный экспресс. Погода
23.45 Х/ф «Комиссар полиции и малыш»
01.20 Power week - неделя НХЛ

ОТБ

17.00 М/ф «Супермен»
17.30 М/ф «Битлджус»
18.00 Т/с «Удивительные странствия Геракла»
19.00 Т/с «Чудеса науки»
19.30 Т/с «Филимонов и компания»
20.00 Комедия на СТС: «Чарльз в ответе»
20.30 Т/с «Молодость Геракла»
20.55 Жизнь без риска
21.00 Т/с «Человек-невидимка»
22.00 Кино на СТС: «Бес-толковые»
Родители назвали их Шер и Дион, в честь знаменитых певиц. Они лучшие подруги, живущие в Беверли Хиллз. Однажды в их

классе появляется Тай. Подруги сразу же берутся кардинально изменить имидж новенькой.

НТВ

Профилактика

15.00 «Сегодня»
15.20 «Принцип «Двойной Нельсон»
16.40 Криминал
17.00 «Сегодня»
17.25 Вкусные истории
17.35 «Бандитский Петербург-3». Сериал
18.40 Боевик «Грязная игра» (США), 4 серия
19.40 Криминал
20.00 «Сегодня»
20.25 Сериал «Черный ворон»
21.35 Сериал «Бешеный Джек-пират»
21.35 Сериал «Бешеный Джек-пират»
22.35 Криминал
23.00 «Сегодня»
23.35 Большой футбол. Финальный матч Лиги чемпионов
01.35 «Третий тайм»
Шустером
02.45 «Все звезды мира по футболу»

ПРОДАЮ, КВАРТИРА
ТЕЛ.: 21-...

12.05 «Мелисса»
13.20 «Сеть»
14.05 Наука и техника
15.00 Что хочет женщина
15.30 «Сибилл»
16.25 «Лодка любви»
17.25 «Дикий ангел»
18.20 «Друзья-3»

БГТРК
19.00 Детское время. М/ф
19.10 «ОтТинись». Программа для молодежи
19.40 Закон и порядок
19.55 Гороскоп
20.00 «Сагай суурян». Информ.-аналитич. программа
20.20 Прогноз погоды. Рек-тайм - время Вашей рекламы!
20.25 «Уянгын шүрэ». Музыкальная программа
20.40 «Троицкое слово». Приложение к одноименному изданию Свято-Троицкого Храма
20.55 «Ваше право». Ответы на вопросы телезрителей
21.05 Радио для всех
21.10 Спокойной ночи, малыши!
21.20 Подробно и обстоятельно
21.30 Республиканские новости
21.50 Прогноз погоды. Зурхай

КАНАЛ «РОССИЯ»
22.00 Вести

БГТРК
22.35 Вести Бурятия

КАНАЛ «РОССИЯ»
22.55 «Семейные тайны»
23.55 «Марсейка, 12»
00.45 Дорожный патруль
01.00 Вести-подробиности
01.20 Местное время. Вести - Москва
01.30 Фильм «Последний патруль»
03.25 Горячая десятка

Тивиком

07.00 «Лоск». Гороскоп. Погода. Телемаркет. Календарь работ от Кушнарева (Тивиком)
08.00 Fox Kids на REN TV. Т/с «Пауэр реинджер, или Могучие реинджеры»
08.30 Fox Kids на REN TV. М/с «Мир Бобби»
09.00 Fox Kids на REN TV. М/с

«Бешеный Джек-пират»
09.30 Fox Kids на REN TV. М/с
«Инспектор Гаджет»
10.00 «24»
10.15 Фильм «Герой ее романа»
12.15 Муз. канал
12.30 «Лоск». Гороскоп. Погода
13.00 Д/с «Канал истории. Тесные контакты»
14.00 «24»
14.15 Т/с «Агентство»
14.50 Т/с «Зона тьмы»
15.55 «Леди Босс»
17.00 «24»
17.15 Fox Kids на REN TV. М/с «Инспектор Гаджет»
17.40 Fox Kids на REN TV. М/с «Бешеный Джек-пират»
18.05 Календарь работ от Кушнарева
18.30 Муз. поздравления
19.00 Т/с «Яго, темная страсть»
20.00 «Сейчас». Погода (Тивиком)
20.20 «Лоск». Гороскоп
20.30 На вопросы телезрителей отвечает А.Кушнарев. Прямой эфир
21.00 «Симпсоны»
21.30 Х/ф «Очень страшное кино»
23.25 Т/с «Леди Босс»
00.25 Д/ф «НЛО: жизнь за колючей проволокой»
01.10 «Метро»
01.25 Дэрил Ханна, Владимир Машков в драме «Танцы в «Голубой игуане»

«Дети Олимпа»
12.00 Пресс-центр
12.25 Новый день с Ю.Бордовских
12.35 Уроки тенниса с Андре Агасси
12.55 Х/ф «Ярослав Мудрый», 1 с.
Перерыв до 17.00
17.00 Мир скорости
17.30 Мир науки
17.45 Победоносный голос верующего
18.15 Музыкальный подарок
19.00 М/с «Болек и Лелек»
19.10 Futbol Mundial
19.40 Женский журнал «Только ты»
20.15 То, что надо
20.30 Восточный экспресс. Погода
20.50 Формула успеха
21.00 Х/ф «Соло»
22.30 Футбол от «А» до «Я»
23.00 Восточный экспресс. Погода
23.15 Х/ф «Его развод». Романтическая драма. В ролях: Э.Тейлор, Р.Бартон. История семейных отношений, показана глазами мужа.
00.45 Футбол. Кубок «Либертадорес». Четвертьфинал

Ариг Ус

08.00 Азробика
08.25 Восточный экспресс. Погода
08.45 Пресс-центр
09.05 Т/с «Жизнь заново», 67 с.
10.00 Формула успеха
10.10 Синхронное плавание. Чемпионат России
11.20 Футбол. Обзор матчей Кубка «Либертадорес»

11.55 «Дети Олимпа»
12.00 Пресс-центр
12.25 Новый день с Ю.Бордовских
12.35 Уроки тенниса с Андре Агасси
12.55 Х/ф «Ярослав Мудрый», 1 с.
Перерыв до 17.00
17.00 Мир скорости
17.30 Мир науки
17.45 Победоносный голос верующего
18.15 Музыкальный подарок
19.00 М/с «Болек и Лелек»
19.10 Futbol Mundial
19.40 Женский журнал «Только ты»
20.15 То, что надо
20.30 Восточный экспресс. Погода
20.50 Формула успеха
21.00 Х/ф «Соло»
22.30 Футбол от «А» до «Я»
23.00 Восточный экспресс. Погода
23.15 Х/ф «Его развод». Романтическая драма. В ролях: Э.Тейлор, Р.Бартон. История семейных отношений, показана глазами мужа.
00.45 Футбол. Кубок «Либертадорес». Четвертьфинал

ОТВ

17.00 М/ф «Супермен»
17.30 М/ф «Битлджус»
18.00 Т/с «Удивительные странствия Геракла»
19.00 Т/с «Чудеса науки»
19.30 «Скрытая камера»
20.00 Комедия на СТС: «Чарльз в ответе»
20.30 Т/с «Молодость Геракла»
20.55 Жизнь без риска
21.00 Т/с «Человек-невидимка»
22.00 Кино на СТС: «Агенты ФБР»

Бурятское ТВ
07.40 Утро Бурятии. Байгал, рек-тайм - время Вашей рекламы! Новости

НТВ

08.00 «Сегодня»
08.10 Утро на НТВ
08.30 «Сегодня»
08.35 Утро на НТВ
09.00 «Сегодня»
09.10 Утро на НТВ
09.30 «Сегодня»
09.35 Утро на НТВ
09.50 «Черный ворон». Сериал
11.00 «Сегодня»
11.25 «Совершенно секретно»
12.20 Служба спасения
13.00 «Сегодня»
13.20 А теперь Горбатый. Детектив
«Место встречи изменить нельзя», 5 серия, заключительная
15.00 «Сегодня»
15.25 Жена - враг человека. «Продолжение следует...» с Юлией Меньшовой
16.20 Пепси-чарт
17.00 «Сегодня»
17.25 Вкусные истории
17.30 «Бандитский Петербург-3». Сериал
18.45 «Внимание. Розыск!» Убийство за улыбку
19.40 Криминал
20.00 «Сегодня»
20.30 Мир кино. Арнольд Шварценеггер и Ванесса Уильямс в боевике «Стиратель» (США)
23.00 «Сегодня»
23.40 Герой дня
00.00 Криминальная Россия. «Тюремный волк», 1 серия
00.40 Наше кино. Валерий Гаркалин и Елена Сафонова в криминальном фильме «Катала»
02.35 Сериал «Звездные врата»: «Вопрос времени» (США)
03.35 «Кома»

ОАО «СУДОСТРОИТЕЛЬНЫЙ ЗАВОД»

Номенклатура сельхозмашин, агрегатов, запасных частей к ним

ПРЕДЛАГАЕТ:
1. СЕНОКОСИЛКА
1.1 Башмак сенокосилки КНГ-2,1
1.2 Прижим ножа КП-2027, КС-2,1
1.3 Рычаг подъема полотна К-2017
1.4 Пластина противорезающая КС-2,1/00-02
1.5 Сегмент ножа без насечки
1.6 Эксцентрик ЕКН-310 КС-2,1
1.7 Головка/корпус подшипника/ КНБ 255А
1.8 Головка/корпус подшипника/ КНБ 022 ИА
1.9 Головка КНБ-310 КС-2,1
1.10 Полоса ножевая КП-5401
1.11 Шатун КДП-34А
1.12 Шестерня Z=42, м=4 КРН-2,103 611А
1.13 Шестерня Z=49, м=4 КРН-2,103 607А
1.14 Шестерня Z=42, м=4 КРН-2,103 608А
1.15 Вал с ротационной косилке КРН-2,103 604Б
1.16 Вал с ротационной косилке КРН-2,103 603А
1.17 Шестерня коническая Z=20, м=5 КРН-2,103 606
1.18 Шестерня коническая Z=28, м=5 КРН-2,1
1.19 Ось с ротационной косилке КРН-2,1
1.20 Нож с ротационной косилке
2. ГРАБЛИ
2.1 Зубодержательная пластина
2.2 Граблина ГРР-6
2.3 Зуб грабильный ГПП-6
2.4 Втулка ГРК 006
2.5 Палец наружный ГРК 627
2.6 Палец внутренний ГРК 603
2.7 Каркас пальцевого колеса
3. ЗЕРНОУБОРОНОЧНЫЕ КОМБАЙНЫ «ЕНИСЕЙ - 1200»
3.1 Вал с КПП «Енисей -1200»
3.2 Фланец к валу КПП
3.3 Втулка к валу КПП
3.4 Комплект вала КПП
3.5 Диск вариатора жатки
3.6 Шкив моторный
3.7 Кожух вентилятора
3.8 Лопасть вентилятора (комплект 5 шт.)
3.9 Прижим ножа КП-2027
3.10 Пластина противорезающая
3.11 Сегмент ножа с насечкой
3.12 Вал КИС 0216
3.13 Шестерня Z=30, м=3,5
3.14 Шестерня Z=17, м=4,25
3.15 Шестерня Z=32, м=4
4. СЕРЛКИ
4.1 Колесо зубчатое СУЛ-102Б, Z=30, м=5, к СЭП-3,6
4.2 Колесо зубчатое СУЛ-102Б, Z=36, м=5, к СЭП-3,6
4.3 Колесо зубчатое СУЛ-109А, Z=28, м=5, к СЭП-3,6
4.4 Колесо зубчатое СЭГ006А, Z=25, м=6, к СЭП-3,6
4.5 Колесо зубчатое СЭГ00119, Z=30, м=6, к СЭП-3,6
4.6 Колесо зубчатое СЭГ00121, Z=17, м=6, к СЭП-3,6
4.7 Втулка СЭГ00118 к СЭП-3,6
4.8 Втулка из карболона
5. ТРАКТОРА ТИПА «БЕЛАРУСЬ», ДТ-75, Т-150, К-701
5.1 Шестерня Z=21, м=4, КПП Т-25
5.2 Шестерня Z=34, м=4, КПП ДТ-25
5.3 Шестерня Z=21, КПП Т-20
5.4 Вал муфты сцепления на трактор ДТ-75
6. АГРЕГАТЫ
6.1 Культиватор КПЗ-3,8
6.2 Каток выравниватель КР-4
6.3 Грабли конные поперечные КГ-1
6.4 Садовый культиватор
7. ЗАПЧАСТИ К АГРЕГАТАМ
7.1 Нож пластореза СТС-4
7.2 Нож пластореза СТС-6
7.3 Реставрация лоп сошника
7.4 Болт лемешной с гайкой М-12 дл. 50
7.5 Болт М-12 дл. 60
7.6 Палец колновоза
7.7 Подшипниковый узел на КР-4 п.1, 3-1
7.8 Саарочные работы по ремонту звездочек
7.9 Реставрация натяжных роликов
8. ТОВАРЫ НАРОДНОГО ПОЛЬЗОВАНИЯ
8.1 Печь банная
8.2 Кровать детская
8.3 Набор столовый
8.4 Стол
8.5 Табурет
8.6 Контейнер для мусора
8.7 Урна «Пингвин»
9. ЛИТЬЕ
9.1 Литье цветное (латунь)
9.2 Литье чугунное
9.3 Литье стальное
9.4 Литье стальное

Адрес: 670000, Россия, Республика Бурятия, г.Улан-Удэ, ул.Корабельная, 32, (3012) 21-33-55 - служба маркетинга, сбыта и коммерции.

Тивиком

13.20 «Сеть»
14.05 Моя семья
15.00 Что хочет женщина
15.30 «Сибилл»
16.25 «Лодка любви»
17.25 «Дикий ангел»
18.25 «Друзья-3»

БГТРК
19.00 Детское время. Мультфильм
19.20 Программа Агинской ГТРК. «Барас Батомункуев»
19.40 Рек-тайм - время Вашей рекламы!
19.45 Гороскоп
19.50 «Тайзан». Нар. арт. СССР Ким Базарсадаев
20.20 Рек-тайм - время Вашей рекламы!
20.25 Зурхай
20.30 Примите поздравления

КАНАЛ «РОССИЯ»
22.00 Вести
22.35 Местное время. Вести Москва
22.55 «Семейные тайны»
23.55 «Марсейка, 12»
00.45 Фильм «Скалолаз»
02.55 Комедия «Третий не лишний»

Тивиком

08.30 «Лоск». Погода. Телемаркет. Календарь работ от Кушнарева
09.15 «В гостях у Тофика»
09.30 Fox Kids на REN TV. М/с «Русалочка»
10.00 Fox Kids на REN TV. М/с «Тик-герой»
10.30 Fox Kids на REN TV. Т/с «Джин-Джин из страны Пандаленд»
11.00 М/с «Гриффины»
11.30 «Симпсоны»
12.00 «Щедрое лото»
13.00 Канал истории. «Битва полководцев. БМВ»
14.00 «Лоск». Погода (Тивиком)
14.15 «Мир спорта глазами «Жиллетт»
14.45 Фильм «У матросов нет вопросов!»

16.35 «Очевидец»
17.10 Муз. поздравления
18.00 Fox Kids на REN TV. М/с «Человек-паук»
19.00 Т/с «Медики»
20.00 «Домашний зоопарк» (Тивиком)
20.20 «Лоск». Погода (Тивиком)
20.30 Джеки Чан в боевике «Покровитель»
22.40 Кевин Костнер в фильме «Танцы с волками», 1 с.
01.00 Т/с «Мутанты Икс»
02.00 Ночной муз. канал

Ариг Ус

09.00 Азробика
09.25 Т/с «Жизнь заново», 68 с.
10.15 Формула успеха
10.25 Х/ф «Ярослав Мудрый», 2 с.
11.55 Парад
12.30 Дети Олимпа
12.35 Уроки тенниса. «В гостях у Лаймы и Анатолия Амелиных»
12.55 Пресс-центр
13.20 Весенний актив российского бодибилдинга
14.00 Пресс-центр
14.25 Новый день с Юлией Бордовских
14.35 Япония и Корея-2002. Обратный отчет
15.25 Х/ф «Железная маска», 1, 2 с.
17.30 Жизнь в слове
18.00 М/ф «Болек и Лелек»
18.10 Муз. подарок
18.40 Просто собака
19.00 Пресс-центр
19.30 То, что надо

19.45 Международный фестиваль «Звезды Белого месяца» (повтор от 20 апреля)
21.05 «Trans World Sport» представляет: «Спортивный глобус»
21.55 «На ночь глядя»
22.40 Формула успеха
22.50 Х/ф «Чудовище в подвале»
00.20 НХЛ плюс
01.00 Х/ф «Дело есть дело»

ОТВ

09.00 «Удивительные странствия Геракла»
10.00 Музыка на СТС
10.30 М/с «Ква-ква гвардия»
11.00 «Джунитор». Детский блок
12.30 Т/с «Зак и секретные материалы»
13.00 Кино на СТС: «Охотники за древностями»
14.00 Т/с «Горячая зона»
15.00 «Мировой реслинг»
16.00 «Зена - королева воинов»
17.00 Первое свидание
18.00 Т/с «Московские окна»
19.00 Музыка на СТС
19.30 Осторожно, модерн-2
20.00 Кино на СТС: «Месье мертвец»
22.00 Кино на СТС: «Правдивая ложь»
00.15 Кино на СТС: «Подъем из бездны»

НТВ

07.00 «Сегодня»
07.05 Утро на НТВ
07.30 «Сегодня»
07.35 Утро на НТВ
08.00 «Сегодня»

08.10 Утро на НТВ
08.30 «Сегодня»
08.35 Утро на НТВ
09.00 «Сегодня»
09.10 Утро на НТВ
09.30 «Сегодня»
09.35 Утро на НТВ
09.50 Мир приключений. Сериал «Зеркало, зеркало» (Австралия)
10.20 Доктор Бранд. «Без рецепта»
11.00 «Сегодня»
11.20 Осторожно, телевидение! Юмористическая программа
12.20 Квартирный вопрос. Гостиная в «хрущевке»
13.00 «Сегодня»
13.25 Наше кино. Людмила Зайцева и Олег Ефремов в лирической комедии «Здравствуй и прощай!»
15.20 Вкусные истории
15.25 Путешествия натуралиста
16.05 Своя игра
17.00 «Сегодня»
17.25 Бешеные гонки. «Профессия-репортер»
17.55 Знаменитые от рождения. «Продолжение следует...» с Юлией Меньшовой
18.55 Карибские колдуны. Сериал «Неизвестная планета»
20.00 «Сегодня»
20.45 Борис Щербаков, Сергей Степанченко и Наталья Штурм в детективе «Сыщики», 3 серия, «Оливковое дерево»
21.55 «Свобода слова» с Савиком Шустером
23.20 «Все сразу!» Ночные развлечения
23.55 Сериал «Звездные врата»: «Отпуск, песнь змея» (США).

Воскресенье, 19

ОРТ

07.35 Фильм «Любовь к ближнему»
09.00 Новости
09.10 Армейский магазин
09.40 Дисней-клуб
10.05 Утренняя звезда
10.50 Библиомания
11.00 Новости
11.10 Непутевые заметки
11.30 Пока все дома
12.05 Док. детектив «Батальон смерти»...

ОРТ

08.20 Фильм-сказка «Город мастеров»
09.40 М/ф «Большой бой Астерикса»
10.50 Русское лото

11.40 Всероссийская лотерея «Бинго шоу»
12.20 Доброе утро, страна!
12.55 Сам себе режиссер
13.50 «Городок»
14.25 Комедия «Бренда Старр»
16.00 Вести
16.20 Парламентский час
17.05 Диалоги о животных
18.00 Вокруг света
18.50 «Аншлаг»
19.50 ТР Бинго новости
20.00 Комедия «Свадебный переполох»...

Тивиком

08.30 Погода (Тивиком). Календарь работ от Кушнарева
09.15 «В гостях у Тофика»
09.30 Fox Kids на REN TV. М/с «Русалочка»
10.00 Fox Kids на REN TV. М/с «Тик-герой»
10.30 Fox Kids на REN TV. Т/с «Джин-Джин из страны Пандаленд»...

18.00 Fox Kids на REN TV. М/с «Человек-паук»
19.00 Т/с «Медики»
20.00 «Мы и наш город»
20.20 «Лоск». Погода (Тивиком)
20.30 Жан-Поль Бельмондо в комедии «Неисправимый»...

Ариг Ус

09.00 Х/ф «Пари с волшебницей»
10.15 С утра пораньше
10.50 М/с «Летающий дом»
11.15 Шит и мяч. Программа о баскетболе
12.05 Дети Олимпа
12.10 Новый день с Юлией Бордовских
12.20 Уроки шахмат
12.45 Пресс-центр
13.15 Хоккей. Кубок Стенли. Полуфинал...

резады из древнего Багдада в наши дни.
20.30 Международный фестиваль «Звезды Белого месяца»
21.30 Бизнес-экспресс
21.45 Х/ф «Рожденный для победы»...

ОТВ

09.00 «Один в кубе»
09.30 «Отражение»
10.00 Музыка на СТС
10.30 Т/с «Утки в городе»
11.00 «Джуниор». Детский блок
12.30 Т/с «Зак и секретные материалы»
13.00 Т/с «Охотники за древностями»...

ОНТВ

08.55 Анонс дня
09.00 «Сегодня»
09.15 Мир приключений «Зеркало, зеркало»
09.40 Ох, уж эти детективы
10.10 Пепси-чарт
11.00 «Сегодня»
11.15 «Сыщики»...

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

"Радио Бурятия - радио для всех!" Тел.: 21-41-84. Бурятское радио (с 13 по 19 мая 2002 г.)
13, понедельник
6.10 - УТРЕННИЙ КОНЦЕРТ.
6.37 - СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА.
13, вторник
6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
14, среда
6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
15, четверг
6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
16, пятница
6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
17, суббота
7.10 - Информационная программа "РЧЕРА.СЕГОДНЯ. ЗАТРА".
18, воскресенье
7.10 - СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА.

ВАКАНСИИ
ТРЕБУЮТСЯ
Улан-Удэнскому хореографическому училищу срочно секретарь-машинистка.
УСЛУГИ
Установка газобаллонного оборудования на все марки автомобилей.
АВТО ПРОДАЮ
"ВАЗ-2143". Тел.: 22-50-73.
КУПЛЮ
Срочно борта на прицеп КамАЗ.
РАЗНОЕ
Продаю маршрут. Тел.: 22-43-74.
ПРОДАЮ
Щенков французского бульдога.
ПРОДАЮ
Щенков добермана. Тел.: 45-82-05.
ПРОДАЮ
1-комнатную квартиру по ул. Бабушкина.
ПРОДАЮ
2-комнатную квартиру ул./пл. (Ж/д р-н). Тел.: 21-11-35 (раб.), 26-78-98 (дом.).

ФОТОУСЛУЖИ
ПОЧТО
С 15 АПРЕЛЯ
ВО ВСЕХ КРУПНЫХ ОТДЕЛЕНИЯХ ПОЧТЫ
10% СКИДКА НА ВСЕ ФОТО
БЕСПЛАТНАЯ ПЕРВОЕ ФОТО
ВСЕ ФОТОГРАФИИ ПРИ КОМПЛЕКСНОМ ПРОФИЛЕ
Всегда в продаже продукция:
ФОТОПЕЧАТКИ
ФОТОАППАРАТЫ
БАТАРЕИ
ФОТОАЛБОМЫ
СПЕШИТЕ ЗАКАЗАТЬ ФОТОГРАФИИ ПО САМЫМ НИЗКИМ ЦЕНАМ!
ВЫБЕРИТЕ ЛУЧШЕЕ ФОТО

«ДҮҮРЭН ХЭШЭГ НАЙДАЛАЙМ»

Уран зохёолшод (зүүн гарһаа) Дулгар Доржиева, Цырендулма Дондогой, Галина Базаржапова

«Уран Дүшэ» нэгдэлэй гэшүүгдтэй

1982 ондо дээдэ хургуули дүүргээд, Солбон Аюшеев, Цыбикжан Цырендашиев бидэ гурбан «Буряад үнэндэ» хүдэлхээг эрээлэмди. Бидэнэй хүүлээр Баяр Баярма Дамбарчиновтэн, Даши-Дондок Амоголонов эгшээд хубарин эрээ бэлэй. Ингэжэ энэ бүлэг шэнэ зоной ерээд, журналист болохо хэрэгтэмнай Галина Хандуевна ехэ тунһалаа һэн. Бидэнэй бэшэһэн статьянуудыг уншадаг, гаршагнаань эхилээд захажэ, мүлжэ үгэдэг, зүбшэл заабаряараа тунһалдаг байгаа. Дээрэ дурсагдаһан эдэ нүхэдэй зүгһөө Галина Хандуевнана тон ехэ баяр баясхалан хүргэхэ байнаб. Мүнөөшье Галина Хандуевна дунда үеин журналистинуудта тунһалһаар, өөрынгөө баян дүй дүришэлыг залуу халаанда дамжуулалсаһаар лэ абана. «Буряад үнэн» газетэдэе гушаад жэлэй туршада ажаллаха үедөө олон таһагуудыг даагаа, мүнөө олондо мэдээжэ, уншагдаһаар баяр болохо «Дүхэрнэ» газетын редактораар ажаллана. Газетын хонирхолтойшье, дэмбэрэлтэйшье, харюусалга ехэтэйшье, тэрэ үедөө ношхохон ажалда тон сүлөө забгүйгөөр хүдэлжэ байбашье, Галина Хандуевна шүлэг-хүлэгтээ халсаагүй, уран шүлэг, дуунуудаа урдахуулһаар лэ ябадаг.

Галина Базаржаповагай «Эхын энхэрэл» гэхэн түрүүшын ном 1983 ондо Буряадай номой хэблэлээр гараһан байна. Дүрбэн томо бүлэгһөө бүридэһэн энэ ном соогоо постесса Эхэ нотаг, түрэл байгааһи, эхэ эсэрын уялга, эхэһэр хүнэй хуби заяан тухай уянгата һайхан шүлэгүүдэ оруулан байна.

«Эхын түрэнэ нотаг эхин дуунайм аялгал» гэхэн түрүүшын бүлэг соо ороһон шүлэгүүд Захаамин хангай нотагта, постессын түрэнэ тоонто - Үндэр баабайн үршөөлтэй үлэгшэн һайхан нотагта, ариун сэлбэрхэн, тунгалаг уһаяа мэлээрүүлэн урдажа байһан Эдэ голдо, бага балшар наһандань зориулагданхай.

Дуранайм зула - Захаамин, Дуунайм залуур - Захаамин, Анхаралаа, Захаамин - заха минии - Арсаар хушагдаһан уулагдаш тогтооноб, Анханайм нотаг, шулуугаар һархайһан орон - Айдар зүрхыем, дурьем булаһан тоонто, - гээд Галина Базаржапова «Захаамин» гэхэн шүлэг соогоо бэшэһи.

Түрэл тоонто Захаaminaа түрэнэ магтаһан энэ шүлэг соонь ямаршье постэй, хэ-зээдэшье хэлэжэ үрдэсгүй һайхан мүнүүдэ байн:

Эндэхи тала хадын үндэртэ хүгэдэсг юм, Эндэхи Зэдэми горходой сэлбэртэ шүтэдэг юм.

Үнэхөөрөөшье, ямар үндэр бодолтой, гүнзэги удхатай мүнүүдэ гээшэб! Гапсашье таламнай хадыһаа үндэртэ хүгэдэсгэ бэшэ, мүн нотагаймнай бүхы хүн зон - ехэ, багагүй хадануудтаа һүгэдэн, хадануудаараа омогорхон ябана бшуу. Тиихэдэ хада уулануудай хормойһоо бурьялан гарадаг

аршаан булагууд, хурдан түргэн гүйдэлтэй хонгёо аялга дуутай сэлбэр гол горхонуудтаа гансашье Зэдэминай шүтэнэ бэшэ, баһал бүхы нотагуудаймнай хүн зон шүтэнэ, ундаана гээшэлдаа. Энэ һайхан бодолоо, сэдхэлэйнгээ мэдэрэлыг постесса хэдэхэн үгөөр, уран гоёор харуулжа шадаа.

Харижа гэртээ ошоходоо, Хабсагайннуудтаа, үндэр габаануудтаа Хасараа үндүүлээд эрхэлхэб, Хүб хүхэ тэнгэри Хүбхэлээн, сээсгэлэн энхэрхэл,

гээд, саашань шүлэглэһи. Зэрлэгээтэ Зэдэйн талаар түмэр хүлэгөөрөө табиуулан, үндэр хадануудтаа, хабсагайннуудтаа хүрэн ерэхэдэ, үнэхөөрөөшье, хасараа үндүүлэн эрхэлхэн мэтэ мэдэрээдэ абтахаар байдаг лэ.

Үүлэгдэй түргэн гүйдэлһөө юм гү, Унгын бодолой гүлэмрһөө юм гү, Уганшьегүй толгоймни эрьшэдэг,

Уяран гэнтэ һогтошодог, - гэхэн мүнүүдэ уншахадаа, түрэл нотагһаань холо газар олон жэлдэ байгаа, тоонто дайдадаа айлшалан ерэхэн хүнэй мэдэрэл гээд ойлгохоор. Ингэжэ түрэл нотагаа, тоонто дайдаа шүлэг дуундаа түрэнэ магтан дуулажа ябаһан хүнэй харгы замьны ариун, сэдхэл бодолнь һайхан, сэлмэг байнгүй яаха һэм. Зэрлиг тайгада үгдэн ашгай Зээрэг зангаа гаргаһандал Зунай сагай номгон долгин Захаамин нотаг руум татаа гү?

- гэхэн уянгата мүнүүдээр «Нютагтам» гэжэ шүлэг эхилнэ. Энэ шүлэг дээрэ хэлэгдэһэн нотаг ороной татаса, нотагһаа холо ябаһан хүнэй мэдэрэл үшөө дахин гэршэлжэ үгэнэ. Олон жэл соо нотагтаа ерээдүй шүлэгшэн зунай сагта түрэл дайдынгаа ямар һайхан бодоогыень сэдхэл соогоо гоёшоон, өөрынгөө бодол соо нотагтаа

ерэшоод айлшалажа байһан мэдэрэлээрэ уншагдаһаа хубаалдана:

Дайгы шэртэһэн огторгойн

Дэлбэгэр һэмжэн үүлэнүүдынь

Дуудан зүүдэгдэ хүхирөөлби,

Дурлалай һайханаар һанашоолби.

Наранай хүүхэн болоод лэ, Наһаһанда гурлажа үзэхэлби,

Унтаанаг угалзынь һайхашаажа,

Уяран, дуулан һуухалби.

Һэнгэргүйгөөр гуйхыем һалхун намайе урялхал,

Горхон соохи сээсгүүд Гунхан һагад хатархал.

«Эхын түрэнэ нотаг эхин дуунайм аялгал» гэхэн бүлэг соо ороһон «Елто уулын хормойдо», «Зэдэ гол», «Тэрэл зандаа» гэхэн шүлэгүүд эхын түрэнэ нотагай суурьян болон, шүлэгшын бага балшар наһыг һануулан, сагаан гуниг түрүүлнэ.

Улан голхон Зэдэми Угалаз түрэн матарна, Улаан уула Хонгорни Ургынчидаал малайна. Тэрэл зандаа, тэрэл зандаа, Тэрэнги сээсгээр задараа, Түргэн байна - олон жэлүүд Түхэрэһэн саагуур арилаа.

Жаргалта бага наһан тухай үшөө нэгэ шүлэг хаража үзэхэдэ, постесса үхибүүн бага наһаяа үнгэргэһэн түрэл тоонто дайдаа сэдхэлдэ нангипаар дурсан, эльгэ зүрхэцөө бөөмэйлэн ябадаг гэжэ ойлгохоор:

Хабсагайн хүндэ суурьянтай

Хатаран ошоһон бага наһам,

Хүсэтэ Зэдэйн долгинтой

Хүтэрэлдэн зорихон горюун хаһам.

Наһанайнгаа эгээл дорюун хаһада түрэл нотагһаань холын - эрдэмэй орьёл өөдэ дабшан гараһан басаган, олон олон жэлүүдэй үнгэрөөшье наа, нотаг зонийнгоо этигэл найдабари харюулжа шадаа гүб гэхэн асуудал өөртөө табин, ажабайдалайнгаа алхам бүхэнийг шүүмжэлжэ үзэнэ:

Зулгыһан тэрэ халтатая

Золгохо жаргал байха гү...

Зоной сэдхэлыг хүгжөөхэ

Зууга наадан олгохо гү...

Поэт Галина Базаржапова үнгэрһэн эдэ жэлүүд соогоо гансашье зонийнгоо сэдхэлыг хүгжөөжэ зугаа наада олоо бэшэ, мүн зон нүхэдэйнгөө сэдхэл зүрхыень уяруула, баясуула, жаргуула уран үгэнүүдыг, шүлэг дуунуудыг олоор бэшэжэ ном болгон гаргаа гэһи.

Тиихэдэ журналист Галина Дашевагай бэшэһэн статьянууд, зураглалууд, очеркнууд зоний сэдхэлыг хүлгөөнэгүй, хүгжөөнэгүй, доһолгоногүй гэхэ гүт?! Угы ааб даа, Галина Хандуевнагай бэшэһэн материал бүхэн уншагдаһаар сээжээд гүнзэгыгөөр хадуугдан, сэдхэл зүрхыень хүлгөөн доһолгоно.

Хүсэлни, хүсээ олыш - Хүлэхэбди сагай долгиине, Зоригни, замаа оныш -

Зорихобди үгын далайда, - гээд Галина Базаржапова түрүүшынгээ «Эхын энхэрэл» гэхэн номой хоёрдохой «Уран шүлэги үе сагтай хүтэрэлдөөд» гэхэн бүлэгэй эхиндэ бэшэһэн

байна. Хорёод жэлэ тээ бэшэгдэһэн эдэ гүн гүнзэги удхатай тэмдэглэхээр. Юундэ Галина Хандуевнагай хүсэлын бөлжэ, хүсэ сагай долгиныг хүлгэ Зорихон зоригынь жа жо, онохо, үгын дам хүржэ, үргэн Буря нойнгоо нотаг бүхэ дэтэйгөөр хүлэгдэ Иигэжэ залуухан, гү эдир шүлэгшэн наһ харгы замьне ур мэдэһэн, һайн тээш мэтээр шүлэг дуунда байна.

«Уран шүлэги хүтэрэлдөөд» гэжэ бүлэг соо ороһон философско удхатай сэдхэл зүрхы мүнүүдээр олон. «Дуумни» гэхэн нүүдээр эхилнэ:

Гуйнаб шамайе,

Гулабхагай зөөлэ

Гуниглан сүхэрһэ

Гуламтага дүлэ

Шүлэг-дуунуудаа зөөлэхэн энхэрэлтэй, дүлэтэһэн галхангай сасуулан дуудана. Ямар зэргэсүүлгэ, сасуулы Энэ үедэ шүлэгшын ямар һайхан мэдэрэл гээшэб! Юунтэйшье шэггүй, хэнэйшье нангин һайхан хонэйшье дулаасаа дулаахан галхан үгэнүүд болон хэнэй онохогүй нангин постессын сэдхэлдэ Энээхэн үедэ уран ухаанда тад ондоо мүнэглэжэ эхилнэ. Хам энэ шүлэгшын мүнэглэ бидэнэр «Тад ондоо лэг» гэхэн найруул уншанабди.

н нюуртай, б ам өөм нэгэшье ду оани - хонир омдоохон шүл гэлхэйгэ мүн хонирх эг зохёол б өл саарһан най эгээл хүн гэхэдэ зарини «саарһа х мааб даа» гээдэ зохёол, илангя айгадог, сэгнээ

Буряадай ар эрдэмтэ

шо нүхэдэйнгө бүхэнийе шүлэглэжэ нюдөө, нэгэ шүлэгшын шөнь үндэрөө, дань таараһан, шүлэг, дуутаа сэ шүлэг үдэһэнүүдтэ ганууд дээрэ ур шагнагшадай алжа ябадаг гэжэ шье олонхине яжа мүнэглэжэ, шөлжө үзөөгү Базаржапова «мни» гэхэн шу, й яжа мүнэглэ, өөр иигэжэ бэ дааг, гашуудаа б

гамни, абарна ар гэн жаргалаа з эл түрүүлн баярланаш, з агамни, хир алас орой нгэхээр бууһан

үлэһем ходо: лэжэ намайе аб нын һалхи хүр гаршаан хуид

шалаан газарые шээ эрлийг гор рогторгойдо малажа эмнийэн эр һунише илга э зүрхыем там

жэһэм гэлбэр арһан зээгүүр агтой хонгёо м нгэлиг гайдаар нхэдэ «Эжим нхэм», «Үетэндэ э омгорхоо шүлэгтээ соо айдаль сэдхэл згүйгөөр үнгэ н, хүсэл тухай бан гунигтайш мдана. Галина Базарж өдөө» гэхэн н гэрэнэй үетэ татай бэшэ, ха

ТИМЭЭ ТЭЛЭНЭЙ ТЭМДЭГ ГҮ?»

Г.Х.Дашеева,
Д.Д.Эрдэниева:
«ДУХЭРИГ»
дүүхэйдэмий дуртай гү?

Эдэ үгэнүүдые дахин дахин дабтан уншахада, тон гүнзэгь удхатай, тон зүбөөр бэшэгдэн үгэнүүд болоно. Тиймэһээ мянган жэлүүдэй уулзуур дээрэ поэтсын сэдхэл соо түрэн мурнуудше тон гүнзэгь, философско удхатай:

Зуун жэлүүдэй гүн руу шэртэхэ гурам яахадаа хэрэнэб?
Зуунгар хэн гүб, хойно гү, али тэртэ?
Элинсэг хулинсагаа элишэлэн хараха гэжэдэм, Эртын сагай хүшэгэ аалин сэлэгдэбэ гү?

Энэ хадаа «Үеһөө үедэ уг залган» гэнэн шүлэгтэй түрүүшын, жабхаланта мурнууд гээшэ. «Уулзуур» гэжэ ном бүхэдэ 5 томо бүлэг боложо хубаарна. Түрүүшын бүлэг хадаа «Хааннабиши, миний хан түрээ?» гэнэн хүнэй хүр дарамар шангахан гаршаг доро үгтэнхэй. Энэ бүлэг соо ороһон хори гаран шүлэгүүдые оло дахин, анхралтайгаар уншаад байхадаа, үнэхөөрөөшье, зуун жэлүүдэй уулзуур дээрэ зогсоһон уран шүлэгшын сэдхэл бодоодо ямар хайхан мэдэрэл түрээжэ, үнгэрһэн зуун жэлье ходооро харан, тэндэһээ тодоор соносоһон үгэнүүдые шүлэглэн байһандаа ханагдаха юм:

Түб Азиин тооһоор бурьяһан талануугта
Түрэтэ хаанай түшэмэл хэн гүб, али богоолын гү?
Тонтоогоол суглуулжа, унай табижа тээмэлээсэ,

Торожо унатараа түрүүлдэг нэгэ шоодборинь хэн гүб?..
Энэл бүлэг соогоо автор өөрынгөө балшар бага наһанай бишыхан хэлтэрхэй оруулна. «Зуухын дэргэдэхи үльгэр», «Эжым хонишон байһан юм», «Түрүүшын элшэ», «Сог - айлан» гэнэн шүлэгүүд ямар уянгатай гоёор, хонирхол татама уранаар, ямар баян хэлээр бэшэгдэнхэй гээшэб!

Табан харатай болотороо Таһалгаряагү бархирһан, Шэхэнэй шиир таһалһан Шэмхэ заахан хүүхэмни гээг,
Хайрата төвбиим гурсагдг хэн,
Ходол - ходол гургадг хэн,
- гээд, поэтесса «Түрүүшын элшэ» гэнэн шүлэг соогоо бэшэнэ.

... Хэзээшьеб гаа хүгжэмтэ тайгаар алхалаа хэм, Хэнэйшьеб гаа урин мнхэрэл ушараа хэм, Хэтын жаргал эдлэн шэнги болоо хэм, Хэды олон жэл үнгэрөөб - мартаагүйб.

«Дуранай хүшөө бодхоогыш», «Дуун мэтээр ханагдаа», «Хүсэл», «Нюдэн», «Дуун байжа болоош» гэнэн шүлэгүүдын агуухэ инаг дуранда зоруулагдаһан.

Дуран тухайгаа гурсаарай, хүниие хүнилэн гурсаарай, Дуһалханиие гэбшье үлөөгөөрэй, - Дахьяад нэгэштэ гурсахалиш,

- гээд, поэт эдэ шүлэгүүдэйнгээ нэгэн соо дуран тухай дулааханаар бэшэнэ. Дуран тухай, дуранай арюухан мэдэрэл, төөриһэншье, жаргалтайшье дуран тухай бэшэггүй шүлэгшэн гэжэ үгы юм ааб даа. Гэбшье энэ авторай дуран тухай шүлэгүүдын айхабтар уяхан, хонгорхон, зөөлхэн үгэнүүдһээ бүридхэн, зохидохон шүлэгүүд болоно.

Дуранайнгаа урбаа хаань, бү мартаарай
Дурьем хэрюулһэн нангин үдэрье мартаарай,

- гээд, шүлэг бэшэхэдэ баһал хүсэн, тэрэнэй хажуугаар айхабтар хатуу зориг, энэрхы сэдхэл, дулаахан үгэнүүд хэрэгтэй гээшэ. Эдэ бүгэдые Галина Базаржапова үнжэгэн сээжынгээ оёорһоо дуһал дуһалаар мэлмэрүүлэн, аршаан мэтээр сүршэн шүлэглэжэ шадаа.

Эхэнэр түрэнгөө гуниглана бэшэб - Эхын жаргал эдлэнэб, Эдигн ногоон байгааһиие
Эхэнэртэй баһал сасуулаһаб,

- гээд поэт бэшэхэ дүүрэн эрхэтэй. «Эжы боложо жаргахадам» гэнэн шүлэг соогоо энэ баярта мэдэрэлэ саашань үргэлжэлүүлнэ:

Энэ дэлхэй гээрэхи Эгээл хайхан мэдэрэлэй Эхин боложо мүнгэлэбэб, Эхын жаргал амсабаб.

Баяр баясхалан асарһан, Бүхэ зориг оруулаһан, Бүхы юмье шэнэлһэн Басаган хүбүүн хоёрни.

Хүсэлэйм бэхижэхэ хэрэгтэ Хүбүүнэйм хубита ехэхэн ха,
Бодомжото алхамаа хэхэдэм,

Басаганайм заабари байха...
Үнэхөөрөөшье, эхэ хүндэ үринэрһөө үлүүгээр ханагдаха юун байхаб даа. Үри хүүгэдэйнгөө, ашанар зээнэрэйнгээ энхэ элүүр, амгалан тайбан ябахын тула эхэ бүхэн оролдожо, аза жаргал, хайн хайхание үрэн хууха табисууртай ха юм даа.

Шүлэгшэн бүхэн инаг дуран тухай магтаал дуу бэшэдэг гээшэ. Галина Базаржаповашье энэ дэмбэрэлтэ темье алад гарангүй тогтожо, инаг дуранай алдарт хүсэндэ абтаһан, инаг дуран тухай сэдхэлэйнгээ үгэнүүдые сээжынгээ оёорһоо мэлмэрүүлһэн байна:

Далай гээрэхи зурлаа харлан Даруу аадарай дуһалтай уулзана,
Далбагануудые һара гүлөөр носоон,
Дүрээжэ байһан зулагад болгоно,

- гэнэн «Һүнийн далайһаа» поэтесса «дуута һүни» хүрээжэ, һүнийн шэнгэн хайхан адуу цагнан, ехэтэ гайхана:

Шэнгэн хайхан хонгёо гуугаар Шэхэнгэм дуулаба һүнийн абьян,
Шэгштэ сэнхир оршон байдал

Шэжэртэн, алтаран гайхуулаал намайе.

Дээрэ дурсагдаһан эдэ шүлэгүүдэй эгээл түрээжэ, мүнделэжэ, Галина Хандуевнагай «сээжэһээ дэлбэрэн гараад, саарһан дээгүүр гулгажа» байха үедэ би энэ шүлэгшэнгэй - Галина Базаржапова - Дашееватай танилсаа бэлэйб.

Дээдэ хургуулида һуража ябахандаа, түрэл «Буряад үнэн» газетынгээ дэргэдэ эмхидхэгдэн журналистикын

и нюуртай, гуутай, амитайл
өөм нэгэшье дуууугүй
оани - хонирхолтой.
доохон шүлэгни
дэлхэйгэ мүнгэлэбэ -
хонирхолтой.
эг зохёол бэшэлгэ,
өл саарһан ажал
най эгээл хүндэ ажал
гэхэдэ зариман ур-
и «саарһа хээлэхэдэ,
и ааб даа» гэдэхэ. Харин
охёол, илангаяа поэзи
ойлодог, сэгнэдэг хүнүүд

Хорёод жэл
шэгдэн эдэ
үнзэгь удхатай
нзэгь гүб. Юуны
Хандуевнагай
нь бөлжэ, хүс
долгие хүлэг
н зоригын з
ожо, үгын да
э, үргэн Бур
о нюотга бүх
өөр хүлэгдэн
э залуухан, г
шүлэгшэн на
замые ур
т, хайн тээш
шүлэг дуунда
н шүлэгни
дөөд» гэжэ
соо ороһон
фско удхатай
л зурхые да
дээр олов.
и» гэнэн ш
удаа түгэм
эхилнэ:
аб шамайе,
глан сүхэр
мтага дүүл
шалан газар
шээ зэрлиг
огторгойд
алжа эмни
р һүниие и
э зурхыем
жээм гэлбэр
арһан гээг
той тонгёо
нгэлгэйдг
хэнэйшье
хайхан
е Дулааса
н галхан.
болон хөн
үй нангин
ын сэдхэл
эн үедэ ур
тад ондо
э эхилнэ.
эгэйн мүн
«Тад ондо
н найруу
ди.

Буряадай арадай уран зохёолшо А.А.Ангархаевай эрдэмтэй диссертаци хамгаалха үедэ

шо нүхэдэйнгөө үгэ, мур бүхэниие шэнжэлхы, кэлхы нюдөөр харан, нэгэ шүлэгшын гү, али ньнь үндэрөөр сэгнэн, илангаяа таараһан, хайшаагшын бөлжэ, хүсэл, долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

Хорёод жэл шэгдэн эдэ үнзэгь удхатай нзэгь гүб. Юуны Хандуевнагай нь бөлжэ, хүс долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

шо нүхэдэйнгөө үгэ, мур бүхэниие шэнжэлхы, кэлхы нюдөөр харан, нэгэ шүлэгшын гү, али ньнь үндэрөөр сэгнэн, илангаяа таараһан, хайшаагшын бөлжэ, хүсэл, долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

Хорёод жэл шэгдэн эдэ үнзэгь удхатай нзэгь гүб. Юуны Хандуевнагай нь бөлжэ, хүс долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

шо нүхэдэйнгөө үгэ, мур бүхэниие шэнжэлхы, кэлхы нюдөөр харан, нэгэ шүлэгшын гү, али ньнь үндэрөөр сэгнэн, илангаяа таараһан, хайшаагшын бөлжэ, хүсэл, долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

Хорёод жэл шэгдэн эдэ үнзэгь удхатай нзэгь гүб. Юуны Хандуевнагай нь бөлжэ, хүс долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

шо нүхэдэйнгөө үгэ, мур бүхэниие шэнжэлхы, кэлхы нюдөөр харан, нэгэ шүлэгшын гү, али ньнь үндэрөөр сэгнэн, илангаяа таараһан, хайшаагшын бөлжэ, хүсэл, долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

Хорёод жэл шэгдэн эдэ үнзэгь удхатай нзэгь гүб. Юуны Хандуевнагай нь бөлжэ, хүс долгие хүлэгшын зоригын зорго, үгын дагуу, үргэн Буряада о нюотга бүхэ өөр хүлэгдэн э залуухан, гү шүлэгшэн намые уртай, хайн тээш шүлэг дуунда...

